

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton,
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám,

A székelyek Máriaája.

Erdély székely katolikusságának valami egészen különleges hely a csíksomlyói kegytemplom. Szent hely, amelynek főoltárán évszázadok óta ott áll Máriának, az Isten anyjának szobra, melynek arcán ormót vágott az irgalmatlan tatár korbácsa. Meg is bünhődött miatta: többől leszáradt a vad pogány harcos karja, mely a korbácsot feléje suhintotta.

Evenként százak és ezrek keresik fel a csíksomlyói templomot, s benne a csodatévő Máriát a pünkösdünnep alatt, amikor búcsújáró helyülé változik a templom, a mögötte emelkedő hegy és az egész környék, melyet, mint ezernyi tarka virág a rétet, ellep a búcsús nép serege. A csíksomlyói búcsú a székely katolikusok pünkösdjének kiváltságos alkalomszerűsége, amelynek megtartásához evenként hagyományos hűséggel és szívóssággal ragaszkodik a nép, mert ekkor hitbuzgóságának és áhitatának felfokozott teljességével merül bele abba a csodálatos érzésvilágba, melyet a katolikus egyház Mária-tiszteletnek nevez.

Az idei pünkösdöt is a csíksomlyói búcsú szelleme lengte körül. A rendkívüli körülmények, a súlyos gondokkal és aggodalmakkal telt maitalán idők miatt talán nem tudott külsőségeiben úgy kibontakozni, mint máskor. Számbelileg is kevesebben voltak, mint az előbbi években, Nem kétséges azonban, hogy a tartalmi mélység, a kegyelet, az áhitat, az imádkozás buzgósága most sem hiányzott az emberek lelkéből. Sőt az idén talán még fokozottabb mértékben jelentkezhetett.

A jómódban, gondtalanságban élők közül kevesen keresik a templomot és kevesen imádkoznak az Isten anyjához. Imádkozni az tud csak igazi buzgósággal, akinek a lelkét sebzi az élet, aki gondokkal küzködik, akinek kérválója van, s aki az élet sokszor kínzó terheit az imádság balsamával akarja enyhíteni. A mostani idők ugyancsak próbára teszik a lelket. Az élet gondjai, terhei és lelki nyomorúságai ijesztő sokaságban jelentkeznek egy idő óta. A

nyomorúságot cipelő lélek ösztönösen vágyik, hogy valahol, valaki előtt elpanaszolja lelkének nyomasztó érzéseit, mert úgy érzi, hogy utána megnyugszik, erőt kap a kereszt tovább hordozására, mely láthatatlan teherként nehezedik vállára. A kevés számban élő gondtalanok mellett ott vannak a testi és lelki szegénységben sínylő nagy tömegek, melyeknek eszmény kell, amely felé tekintsenek, amelyben bizzanak. Mert az eszmény nem hazudik, nem

A csíksomlyói kegytemplom

csapja be a benne bizót. Az eszmény maga az igazság, az igazság pedig mindig Isten jegyét viseli a homlokán.

Csíksomlyó katolikus búcsús népe is ilyen isteni eszményt lát a csodatévő Máriában. Ez idén is ősei évszázados hitének ősi buzgóságával nézett a csíksomlyói Mária jószágos arcára, s a karján ülő isteni kisdédre. Mit kérhetett tőle? Mit kérhetett volna tőle egyebet, mint hogy szerezze meg zaklatott lelkének az áhitott nyugalmat. Hogy csendes, békében élhessen kis házának födele alatt. Hogy nyugodtan és a biztonság érdekével nyombassa ekéjét a föld puha göröngyébe. Hogy derűs szívvel szemlélhesse a kenyéradó kalász áldott növekedését, erő sárgulását. Hogy

Roosevelt elnök személyes üzenetet küldött Mussolinihez, amelyben a Rador távirati iroda jelentése szerint a semlegesség szigorú megőrzését javasolta. Ekkor már washingtoni diplomáciai köröknek is az volt a véleménye, hogy a háború rövidesen eldől. Közben a németek bevonultak Hágába és Amszterdamba.

A német haderő csütörtökön az előrenyomuló csapatait újból átesoportosította és némi pihenőt tartott, de csak azért, hogy pénteken annál hevesebb támadást indítson Maubeugétól lefelé egészen a Sedan vonalon a Luxemburggal szembe eső francia állásokig. Ebben a harcban, amely döntő jelentőségű méreteket öltött, a német gépesített osztagok újabb nagy győzelmet arattak, amidőn *száz kilométeres hosszúságban sikerült áttörniök a Maginot vonalat.* A német haderőnek ez az újabb nagy sikere az egész világon nagy meglepetést váltott ki annál is inkább, mivel előtte néhány órával Reynaud francia külügyminiszter rádiószózatot intézett a francia néphez, amelyben csak annyit ismer el, hogy a Maginot vonalon kisebb részt ütöttek, de a szövetségesek hadereje rövid időn belül a esorbát ki fogja küszöbölni. Ugyanakkor élesen kikelt a rémhírterjesztők ellen s cáfolta azokat a híreket, mintha a francia kormány Párisból menekülne. Kijelentette, hogy a szövetségesek fő hadereje még sértetlen és habár most komolyabb a helyzet, mint a 14-es világháborúban, azért a végső győzelem most is a szövetségeseké lesz. Reynaud francia miniszterelnök beszéde alig hangzott el, a német haderő azonnal kiadta a Maginot vonalnak a száz kilométeres áttöréséről szóló jelentést.

Ez időben a német hadsereg Belgiumban is nagy

sikereket ért el és pénteken az estéli órákban bevonultak Brüsszelbe, a belga fővárosba. Már előzőleg a belga kormány Ostendébe menekült. A németek jelentették, hogy hét nap alatt a belga erődítések áttörhetetlennek vélt vonalán áthatoltak s az ütközetet Északfranciaországba és Anglia kapuja elé vezették. Ugyanekkor nagy gyorsasággal Hollandia légi és tengeri kikötőiben berendezkedtek és innen fogják a további küzdelmet folytatni Anglia és Franciaország ellen.

A legújabb Rador jelentések szerint a német csapatok az Oise folyó mentén rohamosan törnek előre. Vasárnap elfoglalták St. Quentin és Le Chateau városokat és az 505 számú páncélerődöt. A hollandokon kívül eddig ezekben az ütközetekben százezer foglyot ejtettek. Laontól északra fekvő szakaszon most is óriási csata folyik. Az összes holland szigetek Walcheren elfoglalásával német kézbe kerültek. Itt irjuk meg, hogy Gamelint, a szövetséges haderők fővezérét leváltották és helyébe főparancsnokká és vezérkari főnökké Weygand tábornokot, az expedíciós hadsereg fővezérét nevezték ki. Churchill, angol miniszterelnök a Rador jelentése szerint rádióbeszédet mondott, amelyben bizik a végső győzelemben, de egyttal kijelenti, hogy az erődvonalak és természeti akadályok megvédésének az elvét fel kellett adni s az előretörő ellenséget folytonos támadásokkal s emberfeletti megfeszítésekkel kell útjában megakadályozni. Hitler kancellár vasárnap rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében Belgiumtól az anyaországhoz mindazokat a területeket vissza kell esatolni, amelyeket a versaillei szerződés annak idején a belgáknak ítelt.

Külföld

Olaszország belép a háborúba? A francia és amerikai ujságok cikkekben foglalkoznak Olaszország magatartásával. Jósolgatják, hogy Olaszország rövidesen belép a háborúba. A Rador távirati iroda ezzel kapcsolatban közli, hogy a newyorki tözsdén a hír hatása alatt nagy zavar keletkezett. A feltevés különben a következő előzményeken alapszik. A Rador távirati iroda jelentése szerint az olasz külügyminisztérium gazdasági osztályának igazgatója jelentést készített Mussolininek a nyugati hatalmak által foganatosított tengeri zár káiról. A jelentés megállapítja, hogy a szövetségesek nemcsak a hadi dugarut ellenőrzik, hanem tönkre akarják tenni Olaszország

kereskedelmét és sértik érdekeit. Egy olasz ujság megállapítja, hogy az angol-francia ellenőrzés súlyosan sérti a tengerek szabadságára vonatkozó elveket s a nemzetközi jog szabályait. Ezzel kapcsolatban, amint a Rador jelenti, Olaszországban a nyugati szövetségesek ellen tüntetések voltak. A Rómában lefolyt tüntetések alkalmával Mussolini megjelent palotájának erkélyén. A tömeg Mussolinit nagy ünneplésben részesítette.

Az elmondottakon kívül egyéb jelekből is következtetnek arra, hogy Olaszország magatartása rövidesen megváltozik. Bizonyos katonai előkészületek észlelhetők Olaszországban. Több korosztály sürgős behívásán kívül a francia határ mentén elhúzódó olasz erődítményeket Mussolini megbízásából két tábornok megvizsgálta. A szemle eredményeképpen tökéletesítéseket fognak végre-

hajtani az erődítéseken. Érdekes egyébként, hogy egy amerikai ujság azt ajánlja Angliának, hogy támadja meg Olaszországot, mert így meg lehet akadályozni, hogy Olaszország kiválassza a támadásának legmegfelelőbb időpontot.

Spanyolország semleges marad! Franco tábornok rendeletet irt alá, amely szigorú semlegességet jelent a viszálytal kapcsolatban, amelybe Belgium és Hollandia belesodrótak.

Görög cáfolat a külföldi természetjárókkal kapcsolatban. Görög hivatalos körök megcáfolták, mintha nagyszámú, nemkívánatos és gyanús, idegen természetjáró érkezett volna Görögországba. A hivatalos körök megállapítják, hogy Görögországban szigorúan végzik az idegenek ellenőrzését és ez még a lehetőségét is kizárja annak, hogy Görögország nyugalma és érdekei ellen bármilyen felforgató kísérlet történjék.

Főszerkesztőnk szindarabját előadják a budapesti Margitszigeten.

Gyallay Domokos „Külön nóta“ címen székelytárgyú szindarabot írt. A szindarab a szabadságharc után következett „rossz világ“-ban játszódik le. A darab magja ősi székely szokásokban gyökeredzik és felépítése székely népi elemek felhasználásával történt. Főszerkesztőnk darabját a budapesti Nemzeti Színház elfogadta előadásra és a Margit-Szigeten tartandó szabadtéri előadások keretében mutatja be.

A darab elé nagy várkozással tekintenek, mert mint említettük, eredeti elemekből épült fel, amelyek már előre biztosítják sikerét.

A székely tánc tudvalevőleg hadi táncok maradványa. A vitézt, aki érdemeket szerzett rá, külön nótával tüntették ki. Egyedül járhatta el táncát a táncvezők előtt. Az ősi szokás fennmaradt: a Székelyföldön ma is külön nótát adnak annak, akit a falu színe előtt meg akarnak valamért tisztelni. A külön nóta legfontosabb része, a leányadás nem megy mindig simán.

A darab hőse Ferkó fellázad a falu törvénye ellen, amikor az ő választottját adják páros táncra a gépészlegénynek. Feltékeny hirtelenségében szétveri a táncot. A falu szigorú megtorlással felel: Ferkót kitiltja a legénykoszorúból. A fiu szegényében elbujdosik, csalfának vélt kedvesével is szakít. De nem fájul el a székely vér. Ferkó a bujdosás során megdokolkozik, jobbik valójára ébred. Mint egy utépítő vállalat kiváló munkavezetője, a falu kőbányáját bérbe veszi a vállalatnak. A falu boldogulását azonban odahaza egy gonosz lelkű utmester ármánykodással zavarja. Ferkó hazatér s a világban szerzett felkészültségével megmenti a falut a romlástól. Erdemei elismerésképpen most őt illetik a legszebb kitüntetéssel: a külön-nótával.

Ebben a keretben Gyallay darabja a legszebb táncok eljárására, a népelet színes jeleneteinek bemutatására nyújt alkalmat. A Nemzeti Színház lázas kedvvel készül a bemutatóra, amely június 24-én fog lezajlani.

Hivatalos közlemény a magyarországi mozgósításról. A Rador távirati iroda közli a magyar távirati iroda hivatalos jelentését a magyarországi mozgósításról. Ezek szerint a székesfehérvári és kassai hadtesteket mozgósították. Ezeknek a hadtesteknek ugyanis a legénysége körülbelül felében a visszacsatolt felvidéki területek ifjúságából áll. A mozgósítás célja az, hogy ezeket kiképezzék. A magyar távirati iroda megjegyzi, hogy a mozgósított hadtesteket nem irányították egyik határ irányába sem. Budapesti híradás szerint a magyar-szlovák határt nem zárták le.

Nemzetvédelmi csapatokat állított fel a franciák. A francia belügyminiszter körrendeletet küldött a megyefőnökökhöz, hogy minden körében rendeljék el a külön nemzetvédelmi légiók felállítását a nemzeti terület megvédése céljából.

Elcsendesedett a norvégiai harcok. A norvégiai harctéren annak közzétételében, hogy a háború súlypontja a nyugati arcvonalra helyeződött át, nevezetesebb események nem történtek. A németek néhány lényeges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, a norvégek pedig északra a németek partraszállási kísérleteit több helyen megakadályozták. A német hadsereg főparancsnokság jelentése szerint a német csapatok Narvik környékén elterülő vasérc

bányákat megszállották és teljesen biztosították. Így a szövetségeseknek az a szándéka, hogy Németországot elzárják a norvég vasércről, meghiúsult.

Győzelmet jelentenek a kínaiak. A távolkeleti hadszíntér eseményeinek jelentősége eltörpült az európai háború villámgyorsan egymásután következő eseményeivel szemben. Ugyalátszik azonban, hogy ott is megélénkült a harci tevékenység. A kínaiak jelentése szerint a Han folyótól keletre a kínai hadsereg győzelmet aratott a japánok felett. Állítólag a japánok egyetlen napon 20 ezer embert veszítettek.

Orosz repülők látogatása Németországban. Mokolov, az orosz polgári repülés vezetője többedmagával Berlinbe utazott, hogy a német polgári repülést tanulmányozza.

Feloszlatják Kanadában a kommunista szervezeteket. A kanadai kommunistapárt szervezeteiről megállapították, hogy törvényellenesen működnek. A legfelsőbb bíróság elrendelte a kommunista szervezetek feloszlatását.

A nyugati szövetségesek hajórajja egyiptomi vizeken gyakorlatot tart. A szövetségesek hajórajja Alexandria előtt gyakorlatozik. Ez az első fontosabb gyakorlat, amelyeket a hajóraj az egyiptomi vizekre való érkezése óta végez.

Elvonult a vihar Délkelet-Európa felől. A Rador által kiadott különböző jelentésekből megállapítható, hogy a vihar délkeletről Európa nyugati részébe vonult. Ezzel kapcsolatban a Románia című bucarestii újság egy jugoszláv lap cikkéből idéz. A cikk fejtegeti, hogy amikor már ugylátszott, hogy a vihar ki fog terjedni Délkelet-Európára, hirtelen változás történt és nyugaton indult meg a háború. A cikk azzal fejeződik be, hogy Délkelet-Európa nemzeti nyilvánvalóan nem akarnak idegen hatalmak politikai eszközéül szolgálni.

Nem tartják meg a nemzetközi munkaértekezletet. Jun. 15-re Genfben nemzetközi munkaértekezlet összehívását terveztek. Az európai háború új fordulata következtében az értekezletet későbbi időpontra halasztották el. Ugyancsak elhalasztották a népszövetségi tanács májusi ülésének megtartását is. Az ülést szeptemberben fogják megtartani.

Kényszerlakhelyre szállították az Angliában élő németeket. Az angol kormány intézkedésére az Angliában élő németeket kényszerlakhelyre szállították.

Angol küldöttség Bulgáriában. A bolgár fővárosban az angol püspökök küldöttsége látogatást tett. A küldöttséget Boris bolgár király is fogadta.

Ofelsége jelenlétében folyt le Bucureștiben a nemzeti ünnep.

A május 10-iki nemzeti ünnep, mint már arról megemlékeztünk, az egész ország területén lelkes ünnepek keretében folyt le. A fővárosban az ünnepségen résztvett Ofelsége II. Károly király és Mihály nagyvajda, trónörökös. A fővárosban lefolyt ünnepeket katonai díszfelvonulás fejezte be. Felső képünkön Ofelségét és Mihály nagyvajdát látjuk, amint a gépiesített páncélos osztagok felvonulását szemlélik. Alsó képünkön az amerikai, olasz és magyar követeket látjuk az ünnepi páholyban.

Új unitárius imaház Kolozsvárt.

Kolozsváron az unitáriusok száma meggyarapodott a Székelyföldről Kolozsvárra áttelepedett unitárius hivekkel. A város nagy kiterjedése mellett, a leginkább munkásokból álló és külvárosokban lakó hivek a központi fekvésű unitárius templomot nehezen tudták látogatni. Ezért a kolozsvári unitáriusok elhatározták, hogy Kolozsvár egyik külvárosában, ahol a legtöbb unitárius lakik, imaházat építenek. Az Irisz-telepen felépült új imaház telkét az unitárius Nőszövetség adományozta a hiveknek. Az épületet közadakozásból emelték fel.

A szép imaház két tágas teremből áll. Az egyikben előadásokat és felolvasásokat tartanak. Az irisztelepi unitáriusok buzgón látogatják az új imaházat, ahol Nagy Ferenc missziós lelkész hirdeti számukra az Igét.

HIREK

Átalakult a kormány. Tatarescu miniszterelnök II. Károly király Öfelségének benyújtotta lemondását. Öfelsége ismét Tatarescut bizta meg az új kormány megalakításával. Az új kormány csekély kivétellel a régi személyekből áll. Tatarescu miniszterelnök a kormány átalakításával kapcsolatban kijelentette, hogy a kormány belpolitikai téren a belső-békét és a gazdasági fellendülést akarja szolgálni. Külpolitikai téren Románia változatlanul folytatja eddigi békepolitikáját.

Májusi fagyok. Pünkösöd tájékán az időjárás hidegre fordult s egész Közép- és Kelet Európát hideg levegő árasztotta el. A hideg károkat is okozott, mert sok helyen talajmenti fagy volt. A fagy különösen a kerti veteményekben és gyümölcsben, helyenként azonban a gabonaneműekben is kárt okozott.

Felavatták Bucurestiben a rövidhullámu rádió-állomást. Bucurestiben rövidhullámu rádióleadóállomást építettek. Az új állomást a propagandaügyi miniszter avatta fel. A miniszter a következő szavakkal fejezte be beszédét.

— Szorosan egyesülve Öfelsége körül, az összes románok el vannak határozva, hogy megvédjék földjüket és becsületüket.

Emelkedett a jegybank aranyfedezete. A Nemzeti Bank aranytartaléka 27 millió 626 ezer lej értékű arannyal emelkedett.

Az ősi viselet dícsérete. Márton Áron római katolikus püspök körutja során meglátogatta a Déva melletti csángó-telepet. Márton Áron felhívta hívei figyelmét, hogy ha lakhelyüket meg is változtatják azzal, hogy elköltöztek a Székelyföldről, ne feledkezzenek meg az ősi viseletről. Márton Áron püspök hangsúlyozta, hogy az ősi viselet tulajdonképpen az ősök erkölcsének tiszteletét jelképezi.

Bukaresti ügyvédi hír. Dr. Kiss Árpád ügyvédi irodáját Calea Victoriei 65 alól Bucuresti, II. Calea Plevnei 18 szám alá helyezte át. Telefon száma 4.52.48.

Junius végéig lehet beadni az adóamnesztia iránti kéréseket. A pénzügyminiszter rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében az adóamnesztia iránti kéréseket junius hónap 30-ig lehet beadni.

Hogyan áll az idegen természetjárók ügye? A Rador távirati iroda jelentése szerint Giurescu, propagandaügyi miniszter az idegen természetjárók letartóztatásának téves hírrel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Nem felel meg a valóságnak az, amit erről a kérdéstről mondanak. A román kormány egyébként igen elővigyázatos és tovább folytatja az ellenőrzést ezen a téren. Éppen ezért nem kell a kérdést eltulozni.

— Az angol ujságok tudósítói azt jelentették lapjaiknak — mondotta a miniszter — hogy Románia kiutasítja a német természetjárókat. A német ujságok pedig az angol természetjárókkal kapcsolatban írták ugyanezt. Ezek közül az állítások közül egyik sem felel meg a valóságnak. Mi nem eszközöltünk tömeges letartóztatásokat és kiutasításokat, nem is áll szándékunkban hasonló lépést tenni. Azonban akár angol, vagy német legyen az, akinek tevékenysége gyanusnak tűnik fel, ki fogjuk utasítani Romániából.

Petőfi-ünnepély. A segesvári Magyar Kaszinó Petőfi-bizottsága a legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor halálának évfordulóján a nagy költő emlékére évente megtartandó „Petőfi emlékünnepelet” folyó évben július hó 28-ik napjának délután 5 órakor a fehérvári csatatéren, a költő hamvai felé emelt emlékműnél rendezi meg. A magyarság halhatatlan költőjéhez valóban méltó emlékünnepelet megrendezéséhez kérjük minden magyar ember és magyar egyesület szíves segítségét. Amidőn van szerencsénk az ünnepélyre ezenel tisztelettel meghívni, kérjük az ünnepélyen való szíves közreműködésüket. Elhatározásukról, az előadandó művek szövegének (3 példányban) beküldése mellett szíves értesítésüket f. évi június hó 25-ik napjáig, Dr. Gábos István ügyvéd, Sighisoara címre kérjük. Segesvárt, 1940 május hó 1-én. A Petőfi-bizottság.

Új könyvek.

Biró Sándor: Mátyás király.

Most jelent meg Biró Sándornak, a fiatal történettudósna értékes kis könyve Mátyás királyról. Mostanában igen sokat olvashattunk az igazságos királyról, mert épen az idén telt be születésének ötszázadik évfordulója. A nagy király 1540 február 23-án egy egyszerű kolozsvári házban pillantotta meg először a napvilágot. Ezt a várost a király később is kitüntette adományaival és szeretetével. A ragaszkodó hála töltötte el e város iránt, ahol most hatalmas szobra áll a főtéren.

Sokat hallhattunk már gyermekkorunkban igazságos Mátyásról, de a mostani évfordulóra örömmel vehetjük a kezünkbe Biró Sándor könyvét, mert ebből sokkal közelebről megismerkedhetünk Mátyással. A könyv Mátyás apjának, a nagy törökverő Hunyadi Jánosnak életével is megismertet bennünket. Majd érdekes bepillantást nyerhetünk az akkori fontos eseményekbe. A török hatalom épen tetőpontján volt. Egész Európa reszketett félelmében, csak egyetlen férfi akadt, aki szembe mert szállani a törökkel és ez Hunyadi János volt. Mátyás a vitéz apa oldalán bátor ifjúként nevelkedett és nagyon korán megismerkedett a csaták zajával és az ország nehéz dolgaival. Tizenennyolc esztendő volt, amikor a Duna jegén, Buda vára alatt összesereglett néptömeg és a vitézek királlyá kiáltották ki. A könyvből megtudjuk, hogy bizony az uralkodás rendkívül nehéz mesterség. De Mátyás pompásan értett hozzá. Így érte el, hogy míg ellenségei nagyon félték tőle, alattvalói rendkívül megszerették és mindenütt az ország legkisebb kunyhójában is, ragaszkodással, szeretettel ejtették ki nevét. Egyedül Szent László királyról maradt fenn annyi apró történet, mint Mátyásról. Őt is az ország minden részében ismerték, mert annak földjét többször is bejárta. Ahol baj volt, ott azonnal megjelent és rendet teremtett. Megvédte az országot külső ellenségei ellen, tekintélyt szerzett magának és országának és még a tudományok művelésére is maradt ideje. Olyan könyvtárat alapított Budán, hogy messze

Amikor a hollandok Anglia ellen harcoltak.

A legutóbbi események az egész világ figyelmét Belgiumra és Hollandiára irányították. A két országnak a háboruba való belesodrása mindenféle részvétet váltott ki, ahol ismerik ez országok népeinek békés természetét. Különösen a hollandok vesztesége idézett elő általános együttérzést. Pár nap alatt százezer embert vesztek! Pedig Hollandia mindent megtett, hogy ne kerüljön hatalmas szomszédjainak összeütközési pontjába. Történelme folyamán sokszor került szembe hatalmas erőkkel, amelyek délről, vagy nyugatról fenyegették. Most első ízben történt meg, hogy keleti nagy szomszédja, a németek részéről érte veszedelem.

Valóban az elmúlt évszázadok alatt a hollandoknak inkább az angolokkal és franciákkal kellett megküzdeniök. Sokáig spanyol uralom alatt voltak és mikor szinte félszáz esztendeig tartó küzdelem után szabadságukat kivívták, egyszerre az angolokkal találták szembe magukat. Anglia ugyanis ekkor kezdett a tengeren igazában megerősödni, Egy belső forradalomból kikerülve, nagy erővel fogott hozzá a tengeri világhatalom biztosításához. Amde ebben az időben a hollandok hajóhada majdnem ugyanolyan erős volt, mint az angoloké. Különösen a kereskedelmi hajók nagy száma versenyezhetett az angolokéval. A holland tengeri kereskedelem olyan kiterjedt volt, hogy az Angliába vitt áruk nagy része is holland hajókon érkezett meg. Ezért az akkori Anglia vezetője, *Cromwell Olivér*, kiadott egy rendeletet a holland hajózás ellen. Ez a híres „hajózási törvény”, mely előírta, hogy idegen világrészből származó árukat csakis angol hajók hozhatnak Angliába.

A hollandokat súlyosan érintette ez a törvény, mert az angolok a törvényre hivatkozva kezdték hajóikat lefoglalni. Erre kitört a háború Hollandia és Anglia között. Am az angolok erősebbek voltak és a békekötésben kényszerítették a hollandokat a hajózási törvény elismerésére.

Ugy látszott, mintha ezzel az angol-holland ellentétnek vége is lett volna. Amde a valóságban nem így volt. A gyarmatok miatt csakhamar újra összevesztek. Hollandiának ugyanis ebben az időben olyan nagy gyarmatai voltak, hogy azok felkeltették az angolok irigységét, mivel azok az angol birtokokat értékben és nagyságban egyaránt felülmul-ták. A hollandok birtokában voltak az indiai szigetek, Indiának egy része, Ceylon szigete, Délafrika, Amerika fontos partvidéke, (az a terület, ahol később New-York épült), sőt rövid időre az óriási kiterjedésű délamerikai Braziliát is elragadták volt a portugáloktól.

Az angolok igyekeztek e gyarmatokon megvétni lábukat, s ezért csakhamar éles ellentétek támadtak Anglia és Hollandia között. A hollandok rövid idő alatt 130 kereskedelmi hajót vesztek az angolokkal való veszekedés miatt. Erre a holland kormány az angol iparcikkek bevitelét teljesen megtiltotta. Angliára nézve olyan nagy csapás volt ez az intézkedés, hogy minden erővel meg akarta akadályozni s ezért 1665. március 14.-én háborút üzent Hollandiának. A háború két évig tartott. A szerencse eleinte az angoloknak kedvezett. Az angol király testvére megverte a hollandi hajóhadat, de egy másik vállalkozása nem sikerült. Ugyanis éppen ekkor tért vissza Indiából egy holland kereskedelmi hajóhad, amelyen 6 millió hollandi forint értékű rakomány volt. Az utolsó pillanatban ez a zsákmány kisiklott az angol hajók gyűrűjéből, s ezáltal a hollandok újból erőre kaptak.

Szerencsésükre hajóhaduk élén egy olyan férfi állott, aki messze kimagaslott kortársai közül. Ez a vitéz tengernagy *Ruyter Mihály* volt. Vezetése alatt a holland hajóhad 1666. június 11.-én ezelőtt 274. esztendővel megtámadta az angol hajókat. Óriási ütközet fejlődött ki, mely négy napig tartott. A nagyszerűen vezetett holland hajóhad ragyogó győzelmet aratott. Az angolok veresége szinte teljes volt: 23 hajójuk és 9 ezer tengerészük pusztult el és az ütközet helyét messze elárasztották a hajóroncsok és holttestek.

A hollandok villámgyorsan kihasználták a győzelmet. Ruyter tengernagy nem is várta meg az angolok által indított béketárgyalások eredményét, hanem hadihajóival megindult az angol partok felé. Felhajózott a Themze folyón Anglia szívébe, s ott bevett egy angol várost, 8 nagy angol hadihajót felgyújtatott és az angolokat arra kényszerítette, hogy 13 másik hajójukat ők maguk semmisítsék meg, nehogy a hollandok elfoglalják. Ezek után még tovább hajózott egészen Londonig és ostromzár alá vette Anglia fővárosát. Ez nem történt meg, mióta az angol birodalom megalakult.

A háborút befejező békekötés a holland érdekeket biztosította. Anglia különböző kereskedelmi kedvezményeket nyújtott Hollandiának és átengedett néhány gyarmatot.

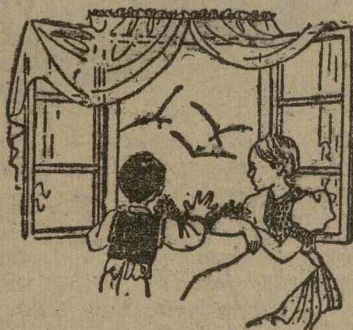
Azóta az angolok és hollandok többé nem kerültek szembe egymással. A hollandusok belátták, hogy sokáig ugysem versenyezhetnek a nagy angol birodalommal s ezért igyekeztek békében maradni.

Április

Egyszer öröm, másszor bán,
Egyszer esik, — másszor fű,
Egyszer tiszta kék az ég,
Másszor szürke, vaksötét....

Egyszer elbújik a nap,
Aranyos felhők alatt,
Máskor fénylőn felragyog:
Hipp-hopp, hipp-hopp, itt
vagyok!

Egyszer forróság epezt,
Másszor csak úgy dideregsz.

Egyszer hűvös hópehely,
Másszor langyos ragya van...

Egyszer vihar tombol fent,
Másszor béka szárnya leng,
Sajnes selymét kitarván,
Tündöklök a szivárvány.

Egyszer öröm, — másszor bán,
Egyszer esik, — másszor bán,
Így mókázik, így borong,
Április: a nagy bolond...

Tavaszi csoda

Anyák napja megérkezett. E napon ül a szeretet szép ünnepet, meg a hála; — nincs gyönyörűbb ünnep nálal!

Minden gyerek gondolja édes, — nagy kincs most a tízfilléres! Akinek van tíz fillérje, anyjának vesz cukrot érte! Tálcakenődt varr a lányka édesanyja asztalára; másik horgol néki kendőt, — köszönteni ezzel kell őt! Ajándékot adni oly jól! A sok kis szív máma forró! Anyák felé száll az érzés, — az egekbe száll a kérés: — 'óvját, Isten, jó anyámat! Ot ne érje soha bánat! Bennem mindig kedvét lelje, — lelke lelkeim átölelje!'

E napon csak kis Boriska szomorkodik nagy titokba; nincsen pénze ajándéokra, — bármilyen jó a szándéka; semmit, semmit nem tud adni! Kis szíve fog megszakadni! Édesanyja csupa jószág s épp neki nem jutnak rózsák! Fáradság, szegény, éjjel-nappal, — oly türelmes, mint az angyal. Főz is, mos is, varrogat is, — a hajnal s az alkonyat is őt munkában leli mindig, — útját rózsák mégse hintik!

Az egyetlen ő lesz máma, kit úgy köszönt kicsi lánya odafele az ünnepélyen, hogy könny csillog a szemében. Ures kézzel köszönti fel, — nem áldhatja meg semmivel!

Erdő mélyén kis Boriska könnyeit nem fojtja vissza; nagy bánatát ott sirja el. Nagy fák lombja visszafel. Fű, fa, levél veleérez; sir Boriska: — 'óh, mit ér ez?!'

— Ne becsüld le segítségünk! — zúg az erdő. — Segít nekünk Tavasz tündér, ha kívánjuk! Jő, a nevért ha kiáltjuk!

— Kiáltáto! — szól Boriska. S lám, az ég, föld veri vissza az erdőnek zengő szavát, — fa a fának így adja át: — Tavasz! — Tavasz! — Tavasz! — Gyere!

— Itt vagyok! Ki hívott ide?! — tompán elő a szép tavasz. — Hol a hiba? Mi a panasz?

Boriska csak ámul, bámul Tavasz tündér látását! De szép tündér, aranyhajjal! Rózsás arcú, zengő szavú! A ruhája lengő fehér, — zöld palástja földig leér, — az uszálya gyöngyharmatos, — topánkája aranycsatos. Válláról kis aranyzálon trombita csing pöféfonál.

Boriska elsirja baját; — választ rá nem szavakkal ad a szép Tavasz, de csöpp szája belefúj a trombitába!

Felcsendülő riadóra száz kis tündér pattan lóra, — szellőháton mind benyargal kíváncsi kis virágureccal.

— Válassz köztük! — szól a Tavasz. — Jó anyádnak melyet akarsz? Melyikből kell virágosokor? Melyikükre kívánczol?

Virágtündér mind előlép. A gyöngyvirág csengő főkép; — Kis Boriskám! Engem tép le! Szórj anyácskád lágy ölélbe!

Kis Boriska nyúl utána. Gyöngyvirág nyit ezerszámra! Kis Boriska szeme tárul, — fel is ébred mély álmából, — de a virág csak nem álom! Fehér harang karcsú szálán ott ring, bókól körülöttel! Le is tépte, megköttette! Hol egy szál se volt még előbb, — van most ezer! De friss! De szép! Sújtja Boris szíve, szája: — Ez a tavasz szent csodája!

Olyan csokor lett belőle, — illatos az erdő tőle! Kis Boriska csupa hála, — szebb ajándék nem lesz nálal!

Megköszöni az erdőnek és a szép Tavasznak főleg: — Köszönöm a segítséget! Áldjon meg az Isten téged! Köszönöm a gyöngyvirágot! Szép erdő, légy százszor áldott! Nincs szívemben semmi bánat, — fel tudom már köszönteni az én édes jó anyámat!

Mikor már a zórá tél száz reményt jagyaszt, —
Mikor már a mord szél könnyeket fakaszt, —
Mikor már a szív sem ad mást, csak panaszt, —
Akkor küldöd nekünk, Uram, a tavaszt!

Fekete föld zöldül, vézna ág dagad, —
Vü fakad a földből, ágon rügy fakad;
Rózsaszín virágok hamvas szirma nyit, —
Ránk tekintsz az égből, Uram, egy kicsit!

Melegszik az aggok téiben hült szíve, —
Jlnek a kis padra nabra ímbel!

Reménytelen lélek hinni kezd megint, —
Felé is új élet friss reménye int.

Ahogy a természet újul és virul, —
Szívekből a bánat tövise kihull;
Ahogy a fagyban megpezdül a vér, —
Az erő a karba, kézbe visszatér!

Rózsa nyit az arcon, dalol az ajak, —
Munkába hajolnak délceg derekak.

A világ csupa új élet, friss, merész,
S Isten szeme, a nap, ránk vigyázva néz.

SZAPPANOS JUTKA

Volt egyszer, hol nem volt,
csak az ujjam, szegény volt ő
nagyon. Se földje, se háza,
semmi vagyonkája, csak egy
kényes, bégyes, ugribugri lá-
nya. Özvegy anyja surolt, mo-
bott, takarított, lánya meg
brókké haját bódoritott. Örök-
ké tükrözte, szappanozta ma-
gát, elkente volna ő a világ
szappanát. Hajnaltól napestig
szagos szappan járta. No, de
szép is volt az özvegyasszony
lánya. Ha mosolygott, arcán
lány hajnalpir támadt. No, el
is nevezték Szappanos Jutka-
nak.

Szappanos Jutkanak volt
annyi kéréje, jutott volna bi-
zony száz lánynak belőle. Volt
köztük ügyvéd, végrehajtó,
kocsis, volt közöttük nyalka,
am akadt lompos is. De Szap-
panos Jutka rájuk se füttyen-
gett, a lánynézők közül neki
egy se tetszett. Mi jutott
eszébe Szappanos Jutkanak,
királyfit választ ő bizony
mátkájának.

Addig bucsálódott, addig
évelődött, míg az udvarukba
királyfi vetődött. Országa
csak annyi, mint egy juhász-
suba, ha összegöngyölök, elfér
egy batyuba. Nincs ilyen kis
ország már a föld kerekén, de

mégis királyfi volt biz az a le-
gény. Gondolja magában jó
Szappanos Jutka, neki úgysem
izlik semmiféle munka. Meg-
pukkadhat százszor a falu fe-
lőle, királyné lesz bizony
mégis öbelőle. S királyné is
lett am Szappanos Jutkából,
szíve az örömtől csak úgy tü-
zel, lángol.

De most figyeljétek, mondek
egy nagy semmit: nem dolgo-
zott Jutka, csak hevert nap-
estig. Nem dolgozott Jutka,
csak tükrözte magát, gyöngy-
gyel díszítette a haját, a nya-
kát. S most kente csak a sok
szagos szappant, csillogó szép-
sége nem is igen csappant.
Fel is fordulhatott felőle a
konyha. Amde a szolgálot
örökké korholta. Örökké csak
szidta, ez se jó, az se jó, rá-
rárípkodott:

— Te égetni való!

S biz, a szolgálatot nem
birta ki egy se. S nem lettek
már leányt az országban szer-
te, ki a szolgálatot elvállalta
volna, királyné szidását elvi-
selte volna.

Egy szép nap mi történt? Az
okos királyfi fogta a puskáját
s elindult vadászni. De mi-
előtt elment, Szappanos Jut-
kára ugyan ráparancsolt: jó
vacsora várja.

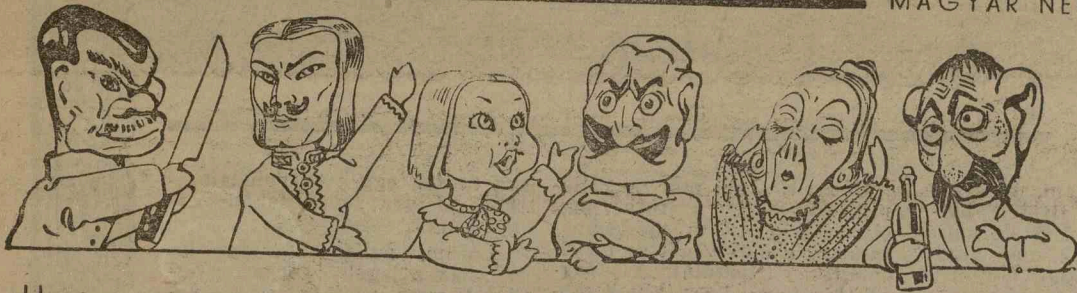
Odáig volt Jutka szörnyű
félelmében, szolgálatot akkor
kergette el éppen. No, mit
csinál mostan, jó Szappanos
Jutka. Hiszen a konyhában
ott a tenger munka. A csirke
sületlen, az edény mosatlan,
erős jókedvében táncot jár a
katlan.

No, Szappanos Jutka nem
csinált semmit se, arcát szap-
panozta, haját sütögette. S
őreg este, mikor hazajött az
ura, nem volt az asztalon esi-
peányi vacsora.

Hej, a királyfiban szörnyű
harag támadt s nekiesik bi-
zony Szappanos Jutkanak. No,
el is döngöti amugy magya-
rosan, erre meg amarra,
amugy alaposan. Hej, sír
szörnyen Jutka, jaj de nagyon
zokog, am de a szál vessző
csak suhog, csak kopog.

S a nagy csihipuhi után
szegény Jutka a sütést, a fő-
zést bizony megtanulta. A
tükrözködés és szagos szappan
mellett neki most már bizony
a munka is kellett. Olyan
rendes, dolgos asszony lett Jut-
kából, a keze között a főzés
csak úgy lángol.

A királyfi s Jutka talán ma
is élnek. Hanem most már
hipp, hopp, vége a mesének

TÜZ VAN! BÁBJÁTEK FŐLEG 8-12 ÉVESEKNEK

Szereplők: Bácsi, Jani kisfiú, Géza nagyobb cserkészfiú.

Kellékek: Kis pokróc (lehet zsebkezdő), cigaretták (fehér pálcikák piros hegygel), Harangszók (kongatható edények s nagyharangszóra egy nagyobb bádoglemez, mozsár), légyesapó, trombita.

Bácsi (a sarokban-heverve, nagyokat ásít, aludni próbál, horkol párat, de aztán nyugtalanul kapkod a legyek után): Jani! Jani! Janiiii!

Jani (jön): Tessék bácsi!

Bácsi: Aludni szeretnék, de nagyon sok a légy, mind csipnek, nem tudok miattuk elaludni.

Jani: Cigarettazzék a bácsi, elhajtja a legyeket.

Bácsi: Csakhogy én nem cigarettázom. Levégőbe füstölni a pénz? Nem okos dolog az. És nem is egészséges. Meg ezek ellen a mi legyeink ellen az sem használna, nagyon szemtelenek ezek!

Jani: Ó, ó, ó, a szemtelen legyek, meg kéne őket verni! Ó, ó, ó!

Bácsi: Jani, hajtsd rólam a legyeket, amíg elalszom.

Jani: Jó, csak kezdjen aludni a bácsi nyugodtan. (Bácsi alszik, legyek züm-mögnek, Jani hajtogatja őket, a légyesapóval nagyot csap a Bácsi fejére.)

Bácsi (felhorkan): Mért ütötél az orromra, te zsvány!

Jani: Mért a Bácsinak éppen az orrára szállott a légy. (Nyon még párszor ismétlődhet.) Az jutott eszembe, hogy betakarom a Bácsi fejét valamivel, akkor legalább az arcát nem csípheti a légy, a fűbit, a hátát, meg a eszmáját, megvédem a legyeketől, akár az életem árán is!

Bácsi: No jó, takard be az arcomat evvel a takaróval!

Jani (betakarja a Bácsi arcát, aztán kotorászni kezd a zsebében s elővesz egy cigarettát): Psszt! (A közönséghez hangosan súgva.) Egy mulk se legyen! Egy písszt se legyen! Mért odavágok! Hehehe... Úgy bizony, rágyujtok egy cigarettára...

Géza (jön másik oldalról): Hát te, Jani, mit csinálsz itt?

Jani (hangosan súgva): Csitt! Písszt se legyen, mert odavágok! Alszik a Bácsi.

Géza: Mért van az arca betakarva? Az nem egészséges.

Jani: Azért takartam be a fejét, mert az jutott eszembe, hogy itt nem zavar meg senki és nyugodtan cigarettázhatok. Hiszen már nagy fiú vagyok.

Géza: Én még nagyobb vagyok és mégse cigarettázom. Ma már minden okos ember abbahagyta.

Jani: De bizony, cigarettázni fogok, ha a fejed tetejére állsz is! Illik nekem a cigil! Hehehe...

Géza: Ne számárkodj, mert megbánod. Beteg leszel. Meg föl találod gyujtani a Bácsit, vagy valami egyebet.

Jani: Akkor te maradj itt és hajtsd szépen róla a legyeket. En meg elbújok valahová a cigivel, az ölba, vagy a pajtába. (El.)

Géza (súgva hangosan): No menj csak, majd megtanítalak én emberségre, amiért nem hallgatsz a jó szóra. (Gondolkodik.) Nagyszerű! Meg fogom ijeszteni, hogy tüzet idézett elő az eldobott gyujtószállal. Várjunk egy kicsit... (Kiles.) No, most úgy látom, hogy rágyujtott már, kijött a pajtából! Kiáltsa el valamelyiktek, hogy: Tűz van! (A közönségből egy vagy több elkíáltja, vagy Géza kiáltja el.)

Bácsi (fölkel): Mi baj? Hol van tűz? (Fölkel.) Hol a tűz? (Jobbra-balra fut és kiles.) Számár beszéd, hisz nincsen tűz!

Géza: Nincsen tűz, csak meg akarom ijeszteni Janit, amiért cigarettára gyujtott, elhitetem vele, hogy tüzet okozott!

Bácsi: Az jó lesz, megér-

demli, mert már én is észrevettem, hogy cigarettázik tiokban a kölyök! Tűz van! Tűz van! Megyek és a fülebe kiáltom Janinak! (Kimegy, hangja hallatszík: Tűz van! Tűz van!)

Géza (Kiles.): No látom, már meghallotta, megijedett! Kiáltatok ti is, hogy Tűz van! (A közönség, kiáltja nem is kell túlságosan fékezni.)

Jani (Befut, körbe fut, reszket): Hol van a tűz?

Géza: A pajta hátulja ég! Te csináltad a tüzet, az eldobott gyujtóddal! Mingyárt jönnek és elfognak. Odaadnak a csendőröknek, bezárnak!

Jani: Jaj, mit tegyek, jaj, mit tegyek!? Hová bújjak? Bujtass el Gézukám!

Géza: No, bújj ide a pokróc alá, jól betakarlak, hogy meg ne találjanak. (Betakarja, a pokróc alatt látszik Jani reszketése és föl-fölvinnog.) Hű, hogy gyűlnek már a népek!

(Hangosan súgva a közönséghez.) Kiáltatok, hogy tűz van! Várjunk, csinállok félrevert harangokat! Nesze te, ... kongasd ezt a mozsarat! Nesze... te meg kongasd ezt a poharat! (A színpalak mögé.)

Te meg kongasd ezt a bádogot nagyharagnak! Te meg ezt! (Másoknak is osztthat a közönségből kongatásra.) Tűz van! Tűz van! Hó, látom, már itt vannak a tűzoltók! (Egy közönségbelinek vagy színpalak-mögöttinek trombitát ad, az trombitál.) Hű, hogy lobognak a lángok! Hű, milyen füst van!

Jani (stránkozva, vinnogvan): Jaj, elégek, megfulladok! (Köhög. Mégjobban magábarukolja a pokrócot, reszket. Bácsi el.)

Géza: Bizony, ha megfogják, aki a tüzet okozta, börtönbe csukják! (Jani sír.)

Bácsi (hangja kívülről): Vízet! Vízet! (Bejön, suttogva) Ezt öntsük rá a kölyökre! (Ráöntik, Jani vinnog, visong a pokróc alatt, mégjobban elbújik.) Vízet rá, mindenre, hogy meg ne gyulhasson! (Öntözni. Jani, mint előbb.)

Bácsi (hangja kívülről): Vízet! Vízet! (Bejön, suttogva) Ezt öntsük rá a kölyökre! (Ráöntik, Jani vinnog, visong a pokróc alatt, mégjobban elbújik.) Vízet rá, mindenre, hogy meg ne gyulhasson! (Öntözni. Jani, mint előbb.)

Bácsi (hangja kívülről): Vízet! Vízet! (Bejön, suttogva) Ezt öntsük rá a kölyökre! (Ráöntik, Jani vinnog, visong a pokróc alatt, mégjobban elbújik.) Vízet rá, mindenre, hogy meg ne gyulhasson! (Öntözni. Jani, mint előbb.)

Bácsi (hangja kívülről): Vízet! Vízet! (Bejön, suttogva) Ezt öntsük rá a kölyökre! (Ráöntik, Jani vinnog, visong a pokróc alatt, mégjobban elbújik.) Vízet rá, mindenre, hogy meg ne gyulhasson! (Öntözni. Jani, mint előbb.)

Géza: Úgy látom, sikerült a tüzet eloltani, tisztelt hölgyeim és uraim, tisztelt népcsődület, ne tessék már anyyira óbégatni! Csönd! Csönd!! Hát nem látják, hogy már sikerült a tüzet eloltani?! Tessék szétozsolni! Oszlás hölgyeim és uraim, tisztelt népcsődület, oszolj! *(Bácsit is kituszkolja.)* Na *(Janihoz),* most nem lát senki... *(Megrázza Janit.)* Jani te, bujji ki, nem lát már senki!

Jani *(csak ismételt nőgátsra is alig mer kibujni, reszketve):* Jaj, attól félek, elfog-nak a csendörök. Jaj be vizes vagyok!

Géza: Lehet, hogy a tüzőtök véletlenül rád is fecskendeztek egy kis vizet, nem tudták, hogy te a pokróc alatt vagy. Szerencse, hogy nem tudták!

Jani: Jaj, vajjon megtalálják a gyújtogatót?! *(reszket, vacog.)*

Géza: Hát azt már megállapították, hogy a tüzet egy cigarettázó okozta, mert megtalálták a cigi végét és az eldobott gyújtószálat. Azt fogják hát lesni, hogy kinek szokása cigarettázni, mert az lehet a tettes!

Jani: Jajajajaj, sohase fogok cigit venni a számba, rá se nézek egész életemben, ne-hogy gyanuba kerüljek. A pajta táját is elkerülöm, oda se nézek! *(A közönséghez térdre esve)* Könyörgöm, tisztelt hölgyek és urak, tisztelt népcsődület, ne áruljanak el, igérem, soha cigit nem érintek, ráse nézek! Igérem, fogadom.

Végig a köld pársiton

Álljatok egymás mögé párosával! Végigsétáljuk ezt a pársítot. De nem ám akárhogyan. Nótaszóval, vidáman. Bizonyá-

ra tudtok egy-két olyan dalocskát, melyre lépni lehet. Vegyük akármelyiket.

Látom, Juliska és Mariska vannak a legelső sorban. Fogjátok meg egymás kezét, aztán az énekszóra — lehet tánc-lépésekkel is — menjetek vagy tíz lépést előre! Ott az egyik jobbra, a másik meg balra, egymásnak szemközt fordulva, álljatok meg. Jöhet a másik pár! Azok túl mennek még tíz lépésnyire s mint az első, befordulnak. Így csinál a többi pár is.

Ejnye, Juliska és Mariska máris utolsók lettek! Sebaj! Megfogjátok ismét egymás kezét és most a társatok által alkotott kis úton mentek előre s úgy tesztek, mint elsőfőben.

Igy folyik a játék. De énekeljétek ám! Vidáman! S ha meguntátok az egyik dalocskát, énekelhetitek akármelyiket, melyre táncolni lehet.

Nagy dolog a rigófütty!

Volt egyszer egy kis rigó, fekete a tolla, — farka mindig billegett, akár a motolla! Szeme fénylett, mint a gyöngy, éles volt a csőre, erdőn volt a lakása, nem járt a mezőre.

Csak az volt a bánata a kicsi rigónak: nem tudta a dallamát a «fílliónak»! Nem tudott ő füttyülni, hasztalan próbálta! Fütty helyett csak visított, senki ki nem állta!

Kinevették társai, üttek vele csúfot; bizony, még a gerle is kacagósan búgott.

Szégelyte is a rigó, hogy nem tud füttyülni! Dehogy mert a többivel ág hegyére ülni! Nem vették be őt soha a fütty-zenkarba. Nem esoda, ha szegénynek lekonyult a farka!

Töprengett, mit tegyen? Füttyülni, hogy kéne? Iskolába járjon tán? Az is jó lesz! Mért ne?

Van is egy fütty-iskola a diófa csúcsán, oda-jár majd füttyülni a rigócska, úgy ám! Délelőtt meg délután odajárt egy hétig; oktatta a fütty-mester, oktatta mindétig. Csücsöríti a csőrét, kitátja a torkát, — mégse lel a kis rigó füttyöléshez formát!

Gé, dé, é, ef, gé, á, há... füttyülné, ha tudná! De bizony a tudása még arra se futná, hogy elzengje szépen a «boci, boci tarkát». El-ereszti szegényke, bújában a farkát!

Kicsi rigó fütty nélkül annyit ér csak, mint a kötél nélkül, ág nélkül, pad nélkül a hinta!

Kicsi rigó bújában pityereg is sokszor; eszébe jut végre az öreg rigó doktor! Hátha az tud bajára orvosságot adni? Pirulát? Vagy cseppeket? Meg kell próbálgatni!

Rigó doktor vizsgálja a kis rigó torkát; dugdos bele nádmézot, meg ecetes tormát; ecseteli citrommal, ricinussal, borral, — meghinti a gégéjét finom porukorral! Még se tud a kis rigó most se

füttyörészni, — szegénykére, bizony már százalom ránézni! Piroskockás kötött sál tekeredik torkán, — hidegvizes zsebkendőt kötöz át az orrán! Mégse tud ő füttyülni, ez se, az se használ! A kis rigó bánata fényesebb a napnál!

Nem választják bírónak, amért füttye nincsen! Katona se lehet a rigók közt a kincsem! Sőt, a szép kis rigóhölgy, Füttyös-hogyes Püttyi nem akar a rigóval házasságot kötni!

Ez már aztán szomorú! Mi lehet még hátra? Elbujdosik a rigó vadgesztenye-ágra! Tyhú! De jó, hogy odajött! Ottan lakik éppen vén rigó-anyó, ki áll nagy tudós hírcben!

Kérdi is a vén anyó:

— Füttyöld csak el nyomba', mért lógatod esőrödet? Szívedet mi nyomja?

A kis rigó felzokog:

— Ez a bajom éppen! Nem tudok én füttyülni se csúnyán, se szépen! Minden madár kinevet csúfondáros hangon; sohase lesz a rigók közt semmiféle rangom!

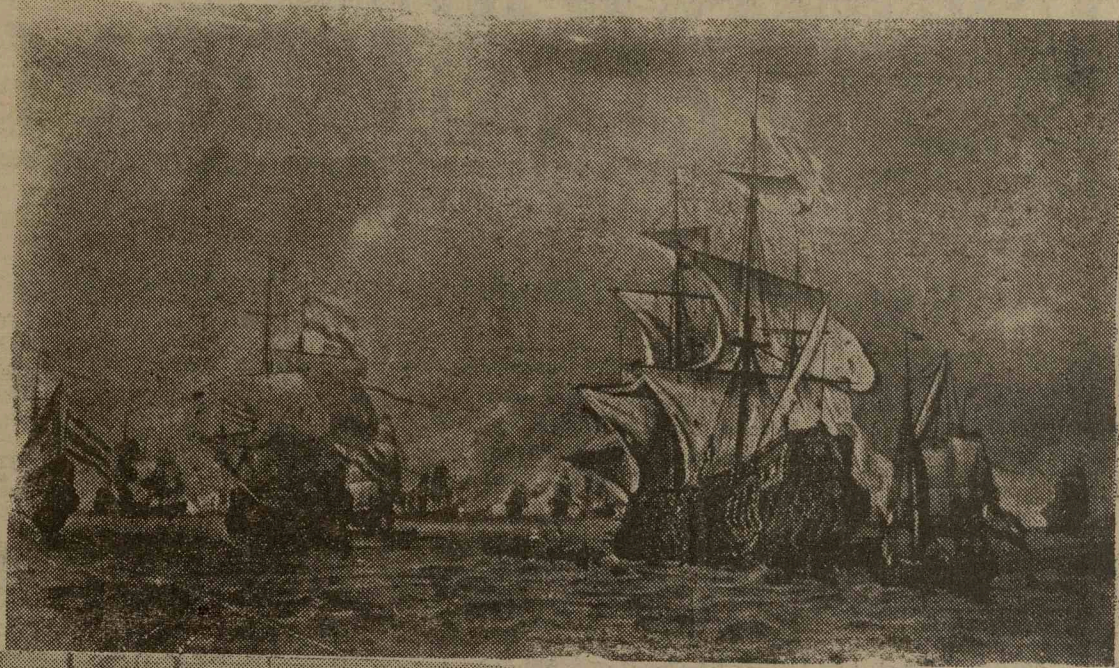
— Ne sírjál, te kis bohó! — szól a vén anyóka. — Aki téged kinevet, csipje meg a csókkal! Fogsz te még úgy füttyülni, mint a vonat-kémény! Első füttyös te leszel, megérem azt még én! S az egésznek titka ez: egyél sok-sok répát! Füttyülössé az teszi a torkot, a gégát!

Megfogadja a rigó a tanácsot menten! Reggel, délben, este is répát esip a szentem! S füttye híre hamarost a határt bejárja! Begyes Püttyi nosza most büszkén lesz a párja!

Lakijukon, persze, fő-csemege a répa! Ki nem hiszi, — utána járhat ennek még ma! Kérdezze meg a rigót, kérje tőle számon; — ott lakik a közelben: Hársfalomb-tér 3.

A négynapos tengeri csata.

Az 1666. évi angol-holland tengeri háborúról cikk keretében emlékezünk meg. Képünk a tengeri csata befolyását ábrázolja. A kép eredetijét Willem van de Velde festette és az amsterdami állami múzeumban van.

Háboruba sodródott semleges államok ural' odói.

A nyugati hadszíntér nagyjelentőségű eseményeiről más helyen beszámoltunk. Képeinken bemutatjuk Vilma holland királynőt és Lipót belga királyt. Vilma királynő szemlét tart a mozgósított csapatok felett. A hősiessen küzdő

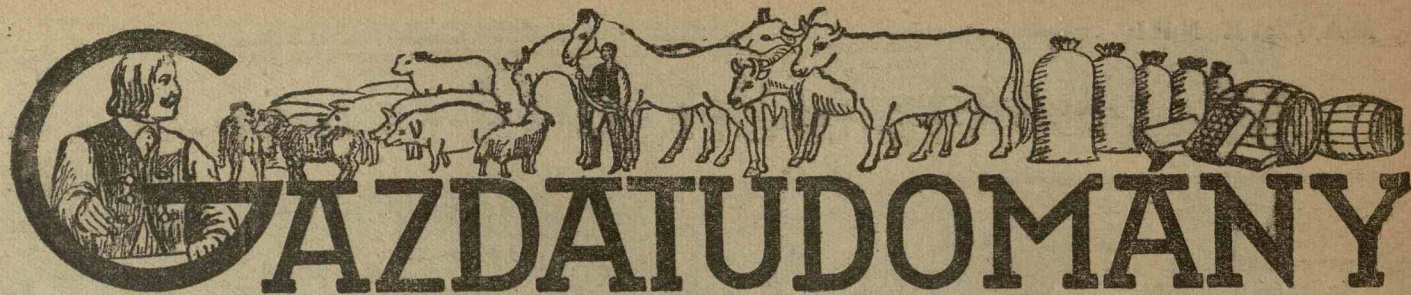

Lipót, belga király.

Vilma holland királynő csapat szemlén.

Vilma holland királynő meglátogat egy csapat egységet. A királynő ellenőrző körútja során nagyszabású csapat szemlét tartott Haarlem közelében. Képünkön egy tiszt éppen jelentést tesz.

holland katonákból százezer esett el a németekkel folyó harcokban s végül is kénytelenek voltak letenni a fegyvert. A holland uralkodó család Londonba menekült. Belgiumban most is nagy harcok folynak. A belga hadsereg irányításában és vezetésében Lipót belga király tevékenyen részt vesz.

Néhány szó a növények tavaszi ápolásáról és vetéséről!

A télen *Szilágyi Ferenc* aranykúti birtokos, munkatársunktól több cikket közöltünk a Mezőség gazdasági viszonyairól. Cikkeink folytatása és befejezésekként közöljük alábbi tanácsait.

A szalmás gabonák tavaszi ápolására a Mezőségen kevés gondot fordítanak. A szalmás gabonák ápolása mindössze annyiból áll, hogy néhány gyermek és asszony pár báránnyal és egy-két kutyával kivonul gyomlálni s a kis kézikapával néhány acatot kivág a gabonával együtt. A bárányok is a gyommal együtt gabonát is eszegetnek, a kutyák pedig pár friss nyúl fiat, aztán aratásig arra se néznek.

Ez nem komoly vetésápolás! Tiszteséges komoly munkával, arravaló, acatoló vassal, több ízben meg kell járni a szalmás gabonákat szárba indulásig, nemcsak a búzát, a többit is, ha felfagyást észlelünk, meg kell hengerezni, hogy vissza foganjon az elszakadt gyökér és utána 10—14 nap mulva meg kell boronálni, hogy a henger által a felszínig hozott nedvesség, ne párologjon tovább. Boronálni kell a szalmásokat tavasszal, ha a hengerre nincs is szükség, mihelyt annyira száradt a feltalaj; hogy nem sárosodik a borona, kivéve a rozst, hogy a borona megkapálja a növények tövét, elősegítse a tavaszi bokrosodást, az apró gyomokat kifordítsa és főként a téli nedvességet megőrizze a szárba szökés idejére. A kapás növények ápolásánál még jelentősebbek a hibák. Amint jeleztük a kapások alá is ősszel kell mélyen szántani, de a tavaszi szalmások alá is. A Mezőségen ezzel nem törődnek s így azok sikerét kockáztatják. Ha nem esős a tavasz, mint rendesen silány az eredmény. A kapások tavaszi szántásba és szort vetéssel kerülnek a rögös talajba, hogy a kukorica szórva vetve nem adhat kellő termést azzal már a Mezőségen is tisztában vannak egyesek, már látunk soros, sőt négyzetes művelésű kukoricát is. A soros kukoricát, vagy ökor kapákkal művelik, kézikapákkal utána igazítva, valamint a négyzetest két irányba is ki húzva a sorokat, de azt is töltögetik, nagyobb területet adva a talajnak, így nagyobb a

párolgás s ezzel elromlik a siker. A kukorica sima művelését még nem akarják megérteni, azt sem, hogy nem kétszer kell kapálni a kukoricát, hanem minden eső után és legalább 4—6-szor vonós kapával, mert minden kapálás 1—2 mázsa holdankinti terméstöbbletet jelent, természetesen trágyázott őszi szántást véve alapul, mert a tavaszi szántással kiszáritott talajt tizszer is surolhatjuk vonós kapákkal, akár négyzetbe is, az eredmény silány marad.

A répa művelésénél a vak kapálást nem ismerik, amikor árpa, vagy kendermag növényke jelzi csak a sorokat, így az első kapálás, valamint az egyezés már elkésett s ez végig látszik az egész tenyészidő alatt. A krumpli 2—3 töltögetést kíván a kapálás mellett, ezt azonban csak egyszer kapja meg, a második kapáláskor, ezért nincs bőtermés krumpliban a Mezőségen a kisgazdáknál.

A sikerrel termelhető növényekből kevés az amit általánosan termelnek, mert legtöbbször kukoricát termelnek a kapás növényeinkből, kevesen cukorrépat és szójababot ujabban, pedig a krumpli, takarmányrépa, csöves lókapás csalamádé termelése, valamint a pillangósok közül a borsó, paszuly és bükköny termelése volna felkarolandó. Az évelő takarmányokból a lucerna fokozottabb mértékben, de a baltacim és szarvaskerep is figyelmet érdemel, annál is inkább, mert a magtermelés a könnyebben művelhető homokosabb folyók völgyében s az alföldi, dústalaju rónákon, inkább jövedelmező, viszont a Mezőségen az állattenyésztés, okszerűen folytatva és az említett takarmány és hüvelyes növények felkarolásával belterjesebbé téve, jövedelmezőbb lehet, mint a magtermelés. A növénytermelés sem üzhető sokáig állattenyésztés nélkül a Mezőségen, mert a talaj őssz termő ereje is fogyóban van, egy-egy lecsapolt tőfeneket kivéve, bizony az oldalak nagyon kívánják a trágyázás rendszeresebbé tételét, mert különben a jövedelem a nagy és erős, nehéz munka dacára, megeszappan.

Szilágyi Ferenc.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni!

Tartsunk szemlét a kukorica- vetésekben!

A hűvös időjárás következtében az elvetett kukorica sok helyen nem tudott kicsirázni. Megállapítható az is, hogy a kukorica-szemek egyes helyeken elromlottak és abban az esetben sem fognak kicsirázni, hogyha az időjárás melegebbre fordul. Éppen azért alapos szemlét kell tartani a kukorica vetésekben. Ha azt tapasztaljuk, hogy nagyon kevés mag csirázott ki és a mag nagyrésze megromlott, gondoskodnunk kell a kukorica újból való vetéséről. Ezt, hogy a siker biztosabb legyen, végezhetjük olyan módon, hogy a kukorica szemeket előzőleg vízbe áztatjuk. Az áztatott kukorica gyorsabban kicsirázik és így a késés, ami azáltal keletkezett, hogy másodszer és később kellett, hogy vessük a kukoricát, valamennyire kiegyenlítődik. A kukorica újból való vetésével nagyon sietni kell, mert ha ezen a héten nem tesszük meg, nem sok reményünk lehet arra, hogy a kukorica beérjék.

Ne siessünk az örökzöldek visszavágásával!

Az idei tél nagyon sok kárt okozott a lomblevelű és tűlevelű örökzöld növényekben. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy nagyon sok olyan örökzöld növény, amelyet elpusztultnak tartunk, again életképes rügyeket hajt. Ezért tehát ne siessünk az örökzöld növények ágainak vagy a bokrok teljes visszavágásának munkájával. Megtörténhetik ugyanis, hogy életképes töveket vagy ágakat vágunk le. Ez pedig mindenképpen kár, mert többévre visszavetjük a növény fejlődését. Legyünk tehát türelmesek, várjuk meg május végét és akkor részeseink kezelésben az olyan megfagyott örökzöld növényeket, amelyeknek állapotát illetően nem vagyunk teljesen biztosak.

Százezer vagon kukorica van Romániában.

Hivatalos megállapítások szerint Románia jelenlegi kukoricakészlete százezer vagon. Ebből 50 ezer vagon még vetés céljaira fog kelleni. A belső szükséglet fedezésére még marad 50 ezer vagon.

Szünetel a Bánságban az élőállat- kivétel.

A Bánságból Németország felé szünetel az élőállat kivétel. A kiveteli cégek ugyanis nehezen kapják meg a szállított áru ellenértékét. Élőállat helyett nagymennyiségű hust szállítanak Franciaország részére. A szállítás különleges államvasuti hűtőkoszikban történik.

Kisebb búzatermés lesz, mint tavaly volt!

A római, nemzetközi mezőgazdasági intézethez beérkezett hivatalos jelentések szerint most már tiszta képet lehet alkotni arról, hogy miképpen állanak az ősibúza vetések? Megállapítható, hogy Európában a tavalyi mennyiségnek csak kétharmadrésze fog teremni. Tekintettel arra, hogy a tengerentúli államok nem tudnak Európába szállítani, komolyan számolni kell azzal, hogy Európa bevételre szoruló államaiban kenyérmagvakban hiány fog mutatkozni.

Meghosszabbították az élelmiszer- üzletek záróráját.

A munkaügyi minisztérium az élelmiszer kereskedők közbenjárására megengedte, hogy az élelmiszer kereskedők a rendes esti záróórán túl még egy félóráig nyitva tarthassanak.

Szigoruan büntetik a fővárosban az árdrágítókat!

Bucurestiben a hatóságok rendkívül szigoruan járnak el az árdragítókkal szemben. Egy céget ötszáz ezer lej bírsággal sújtottak, mert az ételolajat különként 78 lejért árulta. Egy vendéglőst kétszáz ezer lejre büntettek meg, mert az ételket a megengedettnél drágábban árultotta.

Méhészek!

Salakmentes viasz át dolgozók 25% levonással, vagy 40 lei ráfizetés ellenében, bármilyen méretben. Csomagolás díjtalan.

Tóth István Cluj-Kolozsvár, C. Regele Carol, II. 41-74

Felhívás

a gyermekeiket tovább taníttatni
őhajtó szülőkhöz.

Mire e sorok nyomdafesték útján napvilágot látnak, elérkeztünk az 1939-40-ik iskolai év végéhez. Egyik nagy határhöz, amely mellett a mai nehéz gondok között tépelődő szülők egy pillanatra meg kell, hogy álljanak, mert ma különösen jól meggondolandó, hogy gyermekeiket az általános iskolakötelezettségen túl, milyen közép- vagy felsőfokú iskolában célirányos dolog tovább taníttatniok. E gondok között a bizonytalan jövőbe tekintő szülők támogatását célozzák a sorok, amikkel rá akarom irányítani a figyelmüket a tanítói pályára. Aki az életben nem a kockázatos anyagi sikereket keresi, aki megelégszik a szerény, de annál biztosabb életlehetőségekkel, aki előtt a munkakör szépsége, hangulata és változatossága fontosabb a fizetés számbeli összegénél annak, ha az Isten megfelelő ráteremtséggel is megajándékozta, a tanítói pályánál szebbet ajánlani nem tudunk.

A romániai ref. egyház elemi iskolái számára ma férfi tanítókat egyedül az aiudi-nagyenyedi ref. Bethlen-kollégium tanítóképző intézete nevel. Az intézet 8 osztályos és új tanulókat a legújabb törvényes rendelkezések szerint annak csak az I. és az V. osztályába vehetők fel, mindkét osztályba egy-egy felvételi vizsga alapján. A vizsgák minden év júniusában és szeptemberében tartatnak azzal a joggal, hogy akinek a júniusi vizsgálata nem sikerül, az szeptemberben újból próbálhat. A f. évi júniusi vizsgálatok az I. osztályban június 24-én, az V. osztályban június 21-22-én lesznek. Az I. osztályba lépők a IV. elemi osztály anyaga szerint vizsgát tesznek román és magyar nyelvekből, mennyiségtanból, Románia történelméből és földrajzból, az V. osztályba lépők a IV. gimnáziumi osztályok tananyaga szerint ugyanezekből a tárgyakból és még francia nyelvből. Mindkét vizsgára f. évi június 15-ig bármikor lehet jelentkezni, az iskola igazgatóságához címzendő kéreásban, amit román és magyar nyelven kell megszövegezni és 9+1 lej okmánybélyeggel felszerelni. A kéreéshez csatolandók a születési, állampolgársági és iskolai bizonyítványok.

Minden idevonatkozó vagy az iskola élettel kapcsolatos bármilyen más kérdésre a legnagyobb készséggel nyújtok felvilágosítást az intézet igazgatósága

Aiud-(Nagyenyed), 1940. május 15.

Cséfő Sándor igazgató

Néhány szó a növények tavaszi ápolásáról és vetéséről.

A télen Szilágyi Ferenc aranykúti birtokos, munkatársunktól több cikket közöltünk a Mezőség gazdasági viszonyairól. Cikkeink folytatása és befejezésekként közöljük alábbi tanácsait.

A szalmás gabonák tavaszi ápolására a Mezőségen kevés gondot fordítanak. A szalmás gabonák ápolása mindössze annyiból áll, hogy néhány gyermek és asszony pár báránnyal és egy-két kutyával kivonul gyomlálni s a kis kézikapával néhány acatot kivág a gabonával együtt. A báránnyal is a gyommal együtt gabonát is eszegetnek, a kutyák pedig pár friss nyúlfiat, aztán aratásig arra se néznek.

Ez nem komoly vetésápolás! Tiszteséges komoly munkával, arravaló, acatoló vassal, több ízben meg kell járni a szalmás gabonákat szárba indulásig, nemcsak a búzát, a többit is, ha felfagyást észlelünk, meg kell hengerezni, hogy vissza foganjon az elszakadt gyökér és utána 10—14 nap múlva meg kell boronálni, hogy a henger által a felszínig hozott nedvesség, ne párologjon tovább. Boronálni kell a szalmásokat tavasszal, ha a hengerre nincs is szükség, mihelyt annyira száradt a feltalaj; hogy nem sárosodik a borona, kivéve a rozst, hogy a borona megkapálja a növények tövét, elősegítse a tavaszi bokrosodást, az apró gyomokat kifordítsa és főként a téli nedvességet megőrizze a szárba szökés idejére. A kapás növények ápolásánál még jelentősebbek a hibák. Amint jeleztük a kapások alá is ősszel kell mélyen szántani, de a tavaszi szalmások alá is. A Mezőségen ezzel nem törődnek s így azok sikerét kockáztatják. Ha nem esős a tavasz, mint rendesen silány az eredmény. A kapások tavaszi szántásba és szort vetéssel kerülnek a rögzös talajba, hogy a kukorica szórva vetve nem adhat kellő termést azzal már a Mezőségen is tisztában vannak egyesek, már látunk soros, sőt négyzetes mivélésű kukoricát is. A soros kukoricát ló, vagy ökör kapákkal mivelik, kézikapákkal utána igazítva, valamint a négyzetest két irányba is ki húzva a sorokat, de azt is töltögetik, nagyobb területet adva a talajnak, így nagyobb a

párolgás s ezzel elromlik a siker. A kukorica sima mivélését még nem akarják megérteni, azt sem, hogy nem kétszer kell kapálni a kukoricát, hanem minden eső után és legalább 4—6-szor vonós kapával, mert minden kapálás 1—2 mázsa holdankinti terméstöbbletet jelent, természetesen trágyázott őszi szántást véve alapul, mert a tavaszi szántással kiszáritott talajt tizszer is surolhatjuk vonós kapákkal, akár négyzetbe is, az eredmény silány marad.

A répa mivélésénél a vak kapálást nem ismerik, amikor árpa, vagy kendermag növényke jelzi csak a sorokat, így az első kapálás, valamint az egyezés már elkészült s ez végig látszik az egész tenyészidő alatt. A krumpli 2—3 töltögetést kíván a kapálás mellett, ezt azonban csak egyszer kapja meg, a második kapáláskor, ezért nincs bőtermés krumpliban a Mezőségen a kisgazdáknál.

A sikerrel termelhető növényekből kevés az amit általánosan termelnek, mert legtöbbször kukoricát termelnek a kapás növényeinkből, kevesen cukorrépat és szójababot ujabban, pedig a krumpli, takarmányrépa, csöves lókapás csalamádé termelése, valamint a pillangósok közül a borsó, paszuly és bükköny termelése volna felkarolandó. Az élő takarmányokból a lucerna fokozottabb mértékben, de a baltacim és szarvaskerep is figyelmet érdemel, annál is inkább, mert a magtermelés a könnyebben mivélhető homokosabb folyók völgyében s az alföldi, dústalaju rónákon, inkább jövedelmező, viszont a Mezőségen az állattenyésztés, okszerűen folytatva és az említett takarmány és hüvelyes növények felkarolásával belterjesebbé téve, jövedelmezőbb lehet, mint a magtermelés. A növénytermelés sem tűzhető sokáig állattenyésztés nélkül a Mezőségen, mert a talaj ős termő ereje is fogyóban van, egy-egy lecsapolt tófeneket kivéve, bizony az oldalak nagyon kívánják a trágyázás rendszeresebbé tételét, mert különben a jövedelem a nagy és erős, nehéz munkadacára, megcsappan.

Szilágyi Ferenc.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség
biztosítását ide átadni!

Tartsunk szemlét a kukorica- vetésekben!

A hűvös időjárás következtében az elvetett kukorica sok helyen nem tudott kicsirázni. Megállapítható az is, hogy a kukorica-szemek egyes helyeken elromlottak és abban az esetben sem fognak kicsirázni, hogyha az időjárás melegebbre fordul. Éppen azért alapos szemlét kell tartani a kukorica vetésekben. Ha azt tapasztaljuk, hogy nagyon kevés mag csirázott ki és a mag nagyrésze megromlott, gondoskodnunk kell a kukorica újból való vetéséről. Ezt, hogy a siker biztosabb legyen, végezzük olyan módon, hogy a kukorica szemeket előzőleg vízbe áztatjuk. Az áztatott kukorica gyorsabban kicsirázik és így a késés, ami azáltal keletkezett, hogy másodszer és később kellett, hogy vessük a kukoricát, valamennyire kiegyenlítődik. A kukorica újból való vetésével nagyon sietni kell, mert ha ezen a héten nem tesszük meg, nem sok reményünk lehet arra, hogy a kukorica beérjék.

Ne siessünk az örökzöldek visszavágásával!

Az idei tél nagyon sok kárt okozott a lomblevelű és tűlevelű örökzöld növényekben. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy nagyon sok olyan örökzöld növény, amelyet elpusztultnak tartunk, again életképes rügyeket hajt. Ezért tehát ne siessünk az örökzöld növények ágainak vagy a bokrok teljes visszavágásának munkájával. Megtörténhetik ugyanis, hogy életképes töveket vagy ágakat vágunk le. Ez pedig mindenképpen kár, mert többévrre visszavetjük a növény fejlődését. Legyünk tehát türelmesek, várjuk meg május végét és akkor részeseítsük kezelésben az olyan megfagyott örökzöld növényeket, amelyeknek állapotát illetően nem vagyunk teljesen biztosak.

Százezer vagon kukorica van Romániában.

Hivatalos megállapítások szerint Románia jelenlegi kukoricakészlete százezer vagon. Ebből 50 ezer vagon még vetés céljaira fog kelleni. A belső szükséglet fedezésére még marad 50 ezer vagon.

Szünetel a Bánságban az élőállat- kivitel.

A Bánságból Németország felé szünetel az élőállat kivitel. A kiviteli cégek ugyanis nehezen kapják meg a szállított áru ellenértékét. Élőállat helyett nagymennyiségű hust szállítanak Franciaország részére. A szállítás különleges államvasuti hűtőkoszikban történik.

Kisebb búzatermés lesz, mint tavaly volt!

A római, nemzetközi mezőgazdasági intézethez beérkezett hivatalos jelentések szerint most már tiszta képet lehet alkotni arról, hogy miképpen állanak az őszi búza vetések? Megállapítható, hogy Európában a tavalyi mennyiségnek csak kétharmadrésze fog teremni. Tekintettel arra, hogy a tengerentúli államok nem tudnak Európába szállítani, komolyan számolni kell azzal, hogy Európa bevételre szoruló államaiban kenyérmagvakban hiány fog mutatkozni.

Meghosszabbították az élelmiszer- üzletek záróráját.

A munkaügyi minisztérium az élelmiszer kereskedők közbenjárására megengedte, hogy az élelmiszer kereskedők a rendes esti záróórán túl még egy félóráig nyitva tarthassanak.

Szigoruan büntetik a fővárosban az ádráglítókat!

Bucurestiben a hatóságok rendkívül szigoruan járnak el az ádráglítókkal szemben. Egy céget ötszáz ezer lej birsággal sújtottak, mert az ételolajat kilónként 78 lejért árulta. Egy vendéglőst kétszáz ezer lejre büntettek meg, mert az ételket a megengedettnél drágábban árultotta.

Méhészek!

Salakmentes viaszt átdolgozók 25% levonással, vagy 40 lei ráfizetés ellenében, bármilyen méretben. Csomagolás díjtalan.

Tóth István Cluj-Kolozsvár, C. Regele Carol, II. 41-74

Felhívás

a gyermekeiket tovább taníttatni
őhajtó szülőkhöz.

Mire e sorok nyomdafesték útján napvilágot látnak, elérkeztünk az 1939-40-ik iskolai év végéhez. Egyik nagy határkőhöz, amely mellett a mai nehéz gondok között tépelődő szülők egy pillanatra meg kell, hogy álljanak, mert ma különösen jól meggondolandó, hogy gyermekeiket az általános iskolakötelezettségen túl, milyen közép- vagy felsőfoku iskolában célirányos dolog tovább taníttatniok. A gondok között a bizonytalan jövőbe tekintő szülők támogatását célozzák a sorok, amikkel rá akarom irányítani a figyelmüket a tanítói pályára. Aki az életben nem a kockázatos anyagi sikereket keresi, aki megelégszik a szerény, de annál biztosabb életlehetőségekkel, aki előtt a munkakör szépsége, hangulata és változatossága fontosabb a fizetés számbeli összegénél, annak, ha az Isten megfelelő ráteremtéssel is megajándékozta, a tanítói pályánál szebbet ajánlani nem tudunk.

A romániai ref. egyház elemi iskolái számára ma férfi tanítókat egyedül az aindi-nagyenyedi ref. Bethlen-kollégium tanítóképző intézete nevel. Az intézet 8 osztályos és új tanulók a legújabb törvényes rendelkezések szerint annak csak az I. és az V. osztályába vehetők fel, mindkét osztályba egy-egy felvételi vizsga alapján. A vizsgák minden év júniusában és szeptemberében tartatnak azzal a joggal, hogy akinek a júniusi vizsgálata nem sikerül, az szeptemberben újból próbálhat. A f. évi júniusi vizsgálatok az I. osztályban június 24-én, az V. osztályban június 21-22-én lesznek. Az I. osztályba lépők a IV. elemi osztály anyaga szerint vizsgát tesznek román és magyar nyelvekből, mennyiségtanból, Románia történelméből és földrajzból, az V. osztályba lépők a IV. gimnáziumi osztályok tananyaga szerint ugyanezekből a tárgyakból és még francia nyelvből. Mindkét vizsgára f. évi június 15-ig bármikor lehet jelentkezni, az iskola igazgatóságához címzendő kérelemben, amit román és magyar nyelven kell megszövegezni és 9+1 lej okmánybélyeggel fel szerelni. A kérelethez csatolandók a születési, állampolgársági és iskolai bizonyítványok.

Minden idevonatkozó vagy az iskola élettel kapcsolatos bármilyen más kérdésre a legnagyobb készséggel nyújt felvilágosítást az intézet igazgatósága.

Aind-(Nagyenyed), 1940. május 15.

Csefő Sándor igazgató

Az én édesanyám.

*Az én édesanyám halk, egyszerü asszony,
Nincs módja, hogy engem selyemben járasson.
Ruhája szegényes, magaszotte kelme —
De annál gyönyörűbb, fehérebb a lelke...*

*Mikor a két kezét imára kulcsolja,
És a Miatyánkot esténként elmondja,
A szent áhitattól megszépül az arca —
S lelkem egy boldogabb, szebb világba csalja...*

*Háztája is tiszta, ablaka virágos,
Mosolygása szelid s a szíve jóságos,
Féltő szeretettel örködik felettem —
Nincs senki a földön, aki úgy szeressen...*

*Lehet másnak rangos, módos édesanyja,
Ki tán a gyermekét bársonyba járattja,
De az én anyámnál jobbat, nemesebbet —
A jóságos Isten sohasem teremtett...*

H. Ladányi Margit.

Tisztesség, becsület.

Barla diák nem igen szerette a tudományokat. Ha biztatták, azt felelte:

— Elég már az nekem, amit én tudok.

Édes apja azonban azt mondta rá:

— A tudás soha se elég, fiam. Az ember elvesztheti vagyonát, egészségét, csak tudását nem. Tanulj hát nagyobb emberséggel.

— Édes apám! — szölt Barla diák.

— Mit akarsz?

— Ne csináljon belőlem urat. Visszatérek nagyapám mesterségéhez: pásztor leszek a kúnsági pusztákon.

— Papnak szántalak pedig.

— Mindenki az legyen, amihez a szíve húzza. Hasznosabb ember leszek én, ha nyáját őrizhetek, mintha papolnom kellene a templomban. Mert pásztornak jó pásztor válik belőlem, de papnak soha se leszek jó pap, édes apám.

És Barla diák a kúnsági pusztára került.

Régen volt az, nagyon régen. Mátyás király ült akkor a magyar trónon.

Mindenki jól tudja, hogy Magyarországnak soha se volt olyan népszerű, igazságos királya, mint

Mátyás. Sokszor eltűnt ökirálysága a budai palotából úgy, hogy még a kapufélfának se mondott bucsút. Paraszti köntöst vett magára, birkabőr süveget nyomott fejébe s azon gyalogosan vágott neki a poros országutnak. Be-betekintett a nádfődeles kunyhókba s úgy hallgatta ki a szegény magyarok minden baját, panaszát. Bizony, bizony: azt gondolná az ember, hogy mesének is tündérmese ez, na nem tudnánk, hogy való igaz.

Barla diákot a kúnsági pusztán is diáknak szólították, mert ő volt a pásztorok közül az egyetlen irástudó. Akkor a puszták fiai még csak a csillagokból, a fellegekből, a szél járásából olvastak. De onnan azután mindent kiolvastak, amire nekik szükségük volt. Írásuk meg abból állott, hogy jó éles bicskával botra rótták mondanivalójukat. Barla diák volt az egyetlen, aki diákosan ismerte az írást, az olvasást. Volt is érte nagy tisztessége, nagy becsülete a pusztán. Neki adták a közös kunyhóban az első helyet. Neki volt legjobb bundája az egész pusztán. Süvegét se cserélte volna el a király koronájával.

Egyik nyári délután hirtelen vihar támadt a kúnsági pusztán. Alig volt annyi ideje a sok pásztoroknak, hogy karámba terelje a nyáját. Mintha csak dézsával öntötték volna az égből a vizet, úgy zuhogott az eső. A közös kunyhóból nézték a nagy zivartart a pásztorok. Két, három idegen pusztai fiai is hozzájuk szorult. Nem is fért volna most már a kunyhóba még egy öklömnyi gyerek se, az bizonyos.

— Látják kentek, erre tart valaki? — szólott az egyik pásztor.

— Jó helyre jön! — mosolygott a másik.

— Csuda, hogy vizzé nem változott még ebben a nagy esőben! — tréfálkozott a harmadik.

Barla diák nem szólott egy árva szót se.

Nemsokára meg is állott az idegen atyafi a kunyhó előtt.

Adjon Isten jobb időt! — köszöntötte a pásztorokat.

— Kigyelmedre ráférne, hogy kisüssön a nap! — enyelgett az egyik juhász.

— Jó lesz egyelőre egy kis hely is itt a sátor alatt.

— Nem fér ide a kelmed kucsmája se, hát még a gazdája hogy férne?

Barla diák felállott. Kiment a kunyhóból a zuhogó esőre s így szólott:

— Forduljon be, atyafi!

— Azt már nem teszem.

— Mért osztán?

— Hadd ázzam én, ha már eddig áztam.

Barla diák megfogta az idegen utas kezét s betolta a kunyhóba.

— Nem azért híres az én süvegem s az én bundám a kúnsági pusztán, hogy meg is ázzam benne. Még csak az kellene! Hanem kendet már megeszi a cső mindjárt. Terítsetek valami szűrt a földre, pásztorok. Ugy ia! Oda fekhetsz most már.

— Köszönöm a szivességet! — hálálkodott.

— Nincs mit köszönni: az csak tisztesség, becsület! — felelte Barla diák.

Azután hamarosan kiderült. Mintha helyre akarta volna hozni a hibáját az ég: ragyogó sugarait pazarul ontotta a pusztára.

Mátyás király ragyogó szemmel nézett Barla diákra. Mert hát Mátyás király volt az a bőrig átázott atyafi.

Mátyás király subája, süvegje hamarosan megszáradt. Fehér alsóruhát pedig a maga tisztájából adott rá Barla diák.

— Már mehetek is tovább! — szólott Mátyás király.

— Ohó, atyafi. Innen ugyan el nem megy senki fia vaesora nélkül, az a tisztesség, az a becsület.

És hiába szabadkozott a király.

Barla diák még enyelget is.

— Igaz, hogy a királynál külön vacsorát kapnak. De hát nem mindenki ehet egy tálból Mátyás királlyal.

Gyönyörű csillagos nyári este terjesztette ki meleg szárnyát a pusztára felett. A nagykúnsági pásztorok egyre több pásztortűz lobogott fel az égre. Mintha a csillagokkal beszélgettek volna a pásztortűzek.

Barla diák is tüzet rakott s a bográcsot telebányta birkahussal.

— Szereti-e a birkapaprikást, atyafi?

— Hogyne szeretném!

Jó is az! A király is megnyalna utána a száját, fogadom.

Ropogott a rózse. Főtt a paprikás. A tűz mellé heveredett Barla diák két bojtárjával s oda heveredett Mátyás király is.

Nem mondta senki s nótába kezdtek egyszerre a pásztorok.

De el se dudolták még a dal utolsó hangjait: három lovas úr állott meg a pásztortűz mellett.

A legcifrább ruhás úr büszkén szólott:

— Jókora jöttünk, mindjárt kész lesz a paprikás.

Barla diák meg se mozdult fektéből:

— Ki ia-fia az úr? Talán köszönni is szokott az ember, ha valakivel szóba áll?

A cifra-gunyás lovas kevélyen rikoltott egyet.

— Elhallgass, semmiházi!

— Kicsoda hallgasson? Én? Nincs házam, igaz beszéd; mondjuk hát, hogy semmiházi vagyok; de tudom, mi a tisztesség, becsület, — de kend azt se tudja.

— Kend vagy te, fiam: én nemzetes úr vagyok Mátyás király udvarában szolgállok, jó lesz hát, ha másképpen beszélsz velem. Éhesek vagyunk: enni akarunk.

— Szegény királyomat igazán sajnálom, hogy ilyen csupaszi emberek is rontják körülötte a leve-

gőt. Enni azért kapnak az urak, ha illón kéri a vacsorát és ha marad a bográcsban. Mert hát van nekem tisztességtudó vendégem is.

Mátyás király eddig fel se nézett. De hangjáról megismerte egyik udvarbéli emberét. Azon törte a fejét, mit csináljon most? Ha megismeri a csupaszi úr: meg sem áll Budáig ijedtében. A csupaszi Barla diák meg oda lesz ámulatában.

Hadd legyen, ahogy lesz. Talpra ugrott a király. Köszönt:

Jó estét, László vitéz!

A cifra-ruhás úr elnémult egyszerre, mintha világéletében beszélni se tudott volna.

— Meg ne lássalak többet, László vitéz. Nekem csupaszi emberekre nincs szükségem.

Ugy elparipázott László vitéz a kunsági pusztáról, mintha ott se lett volna.

Barla diák meg örömmel nézett a királyra:

— Köszönöm, én királyom, hogy nem büntette meg jobban őket.

Azután jóízűen falatoztak.

Barla diák most már szégyenkezett is.

— Nem való ez az étel Mátyás királynak, uram!

— Nem való? Hisz te mondtad, fiam, hogy a király is megnyalna utána a száját! Igazad volt! De abban már nem volt igazad, hogy a királynál külön vacsora várná az utasembert. Ha te Budára jössz egyszer: száz szakácscsal se tudok ilyen pompás paprikást főzteni, ha csak te magad be nem állsz hozzám szakácsnak.

— Van-e a budai palota alatt legelő?

— Hogyne volna már!

— Van-e nyáj rajta?

— Van hát!

— Én bizony szakácsnak be nem álllok, hanem Mátyás király pásztora szeretnék lenni. Onnan aztán be-benéznék a királyi palotába is. Megfőzném én ott is a kunsági birkapaprikást.

— Itt a kezem, Barla diák! Pásztorom vagy.

S még másnap utnak indult a király meg a pásztor. Meg se állottak a budai palotáig.

Igy lett Barla diák Mátyás király pásztora is, szakácsa is.

Tisztesség, becsület neki hódta után is!

Gyököcssy Endre.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Szárazföldet épít a Duna.

Európa legfontosabb viziútja a Duna. Középeurópában ered és Dél-keleteurópában ömlik a tengerbe. Sok országon folyik keresztül és lehetővé teszi az áruknak olcsó, vízi úton való szállítását. A dunai hajózás rendjére és a Duna folyó medrének jókarban tartására az európai Dunabizottság vigyáz. Munkája rendkívül fontos és felelősségteljes, mert a Duna óriási területről szállítja a vizet és a vízzel együtt az iszap lerakódásokat a Fekete-tenger felé. A Duna folyása a torkolata felé nagyon lassú és ezért ott sok iszap rakódik le. Az a hatalmas háromszög alakú terület, amit Dunadeltának neveznek, alig néhány ezer év alatt rakódott le. Mutatja, hogy milyen sok iszapot hord a Duna a torkolatához a következő számadat. Valcov helység 1830-ban 3 kilométer távolságra volt a tengertől. A Duna 110 év alatt annyi iszapot rakott le a torkolata körül, hogy ma Valcov 12 kilométernyire van a tenger partjától. Látható ebből, hogy a Duna évente átlag 100 méter területet foglal el a tengerből. A történelem tanúsága szerint Valcov helyén az ókorban egy görögök által alapított város állott, melynek tengeri kikötője volt.

A Duna medrét, hogy hajózható maradjon, a torkolat környékén állandóan kotrógépek tisztítják. Óriási munkát végeznek a kotrógépek. Így például ebben az évben január 1-től április 1-ig, tehát 3 hónap alatt a kotrógépek 41 ezer köbméter iszapot kotortak ki a Duna ugynevezett Suli-va ágából, amelyen a hajózás folyik.

A vízrajzi tudósok megállapították, hogy a Duna több mint száz évvel ezelőtt egy tengeröbölbe torkollott és rendre-rendre töltötte ki a tengeröblöt iszaplerakódással. Így keletkezett aztán a háromszög alakú Dunadelta, amelyen át több ágra szakadva ömlik be a Duna a tengerbe. Ha térképen megnézzük a Duna torkolatának vidékét, a kutatók állításának igazolását olvashatjuk ki. A Duna és általában a nagy folyók állandóan munkálkodnak a tenger rovására. Évről-évre óriási

mennyiségű iszapot hord a Duna a Fekete-tengerbe. A Duna vízvidékének hegyeiről lemosott törmelék és iszap, továbbá a Fekete-tengerbe torkoló, többi folyók hordaléka évmilliók mulva teljesen ki fogja tölteni a Fekete-tengert. Természetesen ezalatt az idő alatt a Föld egyéb erői sem pihennek és késő utódaink szárazföldet fognak a Fekete-tenger helyén találni.

Műlábat kapott egy tehén.

Egy skótországi földműves tehene lábát törte. A tulajdonos állatorvoshoz vitte és elpanaszolta, hogy a tehén egyetlen vagyona és nem szeretné levágtatni, hanem kéri az orvost, hogy gyógyítsa meg. Az orvos vállalta is a tehén gyógykezelését. Minthogy a törés nagyon rosszindulatu volt, az orvos levágta a tehén lábát és amikor a seb begyógyult, műlábat készített a tehénnek. A műláb nagyon jól bevált. A tehén segítségével járni és legelni tud. Az érdekes esetet az orvos egy orvosi gyűlésen mozgófilmképek bemutatása kíséretében adta elő.

Különleges dohány növényvédelmi célokra.

A dohánylevélben levő nikotin a legjobb növényvédelmi szer. Ezért a növényvédelem céljaira szolgáló dohánynál kívánatos, hogy levelében minél több nikotin legyen. Keletporsországból olyan dohányfajtát nemesítettek, amelynek levelében a rendszer 1—2 százalék nikotintartalom helyett 12—16 százalék nikotin van. Természetes dolog, hogy az ilyen magas nikotintartalmú dohánylevél a legkiválóbb permetező szert szolgáltatja.

Apró csavarok.

Az óragyártásban rendkívül apró csavarokat használnak. A csavarok olyan apróak, hogy egy kilóban 588 ezer darab csavar van. Egy kis gyűszűbe ezekből a finom óracsavarokból 20 ezer darab fér el.

Meghívás — különös fordulattal.

— Szívesen látom ma este vacsorára. Arra kérem, érezze magát nálam egészen otthonosan és jöjjön munkaruhájába.

— Sajnos, munkaruhámban nem tudok megjelenni, mert uszómester vagyok!

TANÁCSADÓ!

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekiek, a választ lapunkban adjuk meg.

M. J. Az őszibarackfák és mandula-fák levelébe a rézvegyületek iránt rendkívül érzékeny. Ezért rügyfakadástól kezdve az említett fákat réztartalmú permetező szerekkel nem szabad permetezni. A rügyfakadás időpontját természetesen a virágzás kezdetétől kell számítani.

M. F. Levelére csak most válaszolunk. Közben mindent elkövettünk, hogy kérdésére Németországból választ kapjunk. Sajnos, minthogy Németországban háborús állapotok uralkodnak, kérdésünkre a mai napig választ nem kaptunk. Romániában nincsen olyan üvegyár, amely látszerészeti célokra alkalmas üveget gyártana. Arra kérjük tehát, hogy kérését szíveskedjék megismételni, akkor, amikor reményünk lehet arra, hogy németországi gyáraktól választ kaphatunk kérdésére.

T. I. Sajnos, igazat kell adnunk az állatorvosnak a baj keletkezési okát illetőleg. Tekintettel arra, hogy levelében még azt sem írta meg, hogy milyen betegségről van szó, bővebben nem tudunk a kérdéshez hozzászólni. A kért számokat elküldöttük címére.

L. J. Erről már nagyon sokszor írtunk. Csaknem minden évben foglalkoztunk gazdasági rovatunkban, vagy tanácsaink között az egres amerikai lisztharmat betegségével. Valóban ez ellen a betegség ellen egyik fajta sem ellenálló. Van ugyan az ugynevezett amerikai hegyi egres, amelyet a lisztharmat nem támad meg, ez azonban apró gyümölcsöket terem. Gyümölcse a piacon nehezen értékesíthető és így inkább házi használatra szokták ültetni. Az egres lisztharmatja ellen egyébként kéntartalmú permetező sze-

rekkel kell védekezni. A bokrok ra-
pos és szellős helyre való ültetése, to-
vábbá az ágak kiritkítása minden-
esetre segít valamit a bajon.

L. I. A piros vagy másszínű bazsa-
rózsát magról is lehet szaporítani.
Ezt teszik például a kertészek ujfa-
ták előállítására. Azt ajánl-
juk azonban, hogy szaporítsa a szo-
kásos módon, vagyis tőosztással. A
magról nevelt bazsarózsa csak 5 év
mulva fog virágozni. A tőosztás ut-
ján szaporított bazsarózsa már első
vagy második esztendőben szépen vi-
ragzik.

K. F. A galambtrágya rendkívül
heves természetű, ezért a kényesbb
virágokat vagy cserepes növényeket
kiegleti. Trágyázásra csak úgy szabad
felhasználni, hogy vízben felhígítjuk
és miután néhány napig állott má-
sodszer hígítva használjuk fel. Tisz-
tán kiöntözve a növényekre nézve ar-
talmatlan.

Aróh rdeítés.

Hitelben és olesón eladó Bihar megye
margittai járás, Margitta mezőváros-
ban és nagyforgalmu vásáros székhe-
lyen, főutcán folyó patak mellett ház-
helyeknek, kertészetre és takarmány
termelésre, halastó, téglagyár, kis vi-
zimalomnak való 2 földas tiszta bir-
tok. Családos lakásoknak átalakítható
nagy épülettel, páratlan ritka bővizű
kuttal ellátott szép birtokba oly vevő
jöjjön, aki szép életmódot akar sze-
rezni. Bővebbet levélben, Nagy Károly
tulajdonosnál, Marghita (Margitta),
Str. Eminescu 54.

SZERKESZTŐ-ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mon-
dunk a bejelentett új előfizetőkért:

H. J. Beltiug (Krasznabéltek), T. A.
Pausa (Váradpósa), B. D. Tinoasa
(Kézdisárfalva), T. T. Belani (Béla-
falva), K. K. Estelnic (Esztelnek).

ELŐFIZETŐINKHEZ! Megbízottaink
a következő megyékben levő hátrálé-
kos előfizetőinket keresik fel. Kováts
Endre Szolnok-Doboka, Beszterce-
Naszód megyék és Bukovinát, Török
István, amint már előző számainkban
említettük, Kolozs megyének bányfy-
hunyadi és gyalui járásait, Vinczeffy
Sándor Háromszék megyének további
járásait. Felkerjük azon előfizetőin-
ket, akik a fentemlített körzetekben
laknak, sziveskedjenek hátrálékaikat,
valamint a f. évi díjat is kifizetni
megbízottainknak, szabályszerű nyugta
ellenében. Ismétellen figyelmeztetjük
azon nagyobb hátrálékosokat, akikhez
közlekedésről postautalványon felszólí-
tást küldtünk, sziveskedjenek a feltün-
tetett összeget rövid időn belül bekü-
ldeni kiadóhivatalunkhoz, mert ellen-
kező esetben kénytelenek leszünk ré-
szükre lapunk küldését megszüntetni.

O. H. I. „Állj meg te élet?? kezdetű
versét megkaptuk. Szép gondolatok
vannak versében, kifejezési módja
azonban nem eléggé csiszolt. Például
„Vén számár“?, „Ne okádj?? stb. kife-
jezések nem izlésesek. Olvassa sokat
nagy magyar költők és írók műveit,
hogy kifejezési módja csiszolódjék.

T. S. Zalau. A szerkesztőség helyi-
ségének áthelyezése következtében
csak most került kezünkbe levele.
Verseiben sok kedves és megkapó
rész van, azonban még nagyon sokat
kell tanulnia, hogy verseit közölni le-
hessen.

Gy. F. Lueta (Lövete). Sajnos, az
ügyben semmi újabb intézkedés nem
történt s így a postatakarékpénztári
betétek kifizetése még most sem kez-
dődött meg.

P. Gy. Lueta (Lövete). A „Nevezetes
Anekdoták“ című füzet árában a 20
lejt bélyegben is beküldheti a „Mi-
nerva“ R. T. Könyvosztálya Cluj, Str.
Baron L. Pop 5. címre. ahonnan a fü-
zetet megküldik.

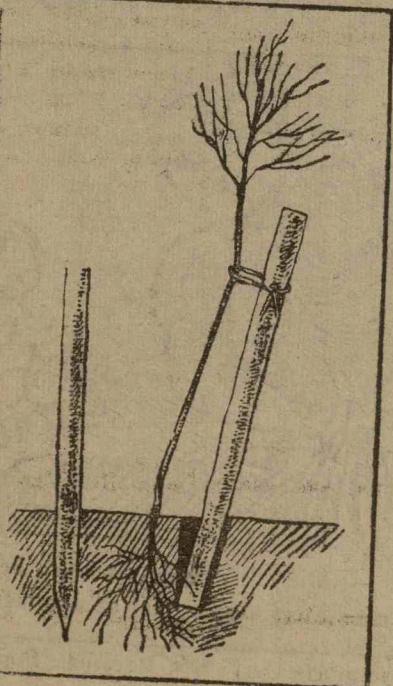
A következő befolyt pénzeket nyug-
tázzuk: J. E. Alba-Iulia (Gyulafehér-
vár) 155, Özv. N. F.-né Comlos (Kom-
lós) 155, N. K. Marghita (Margitta)
150, L. M. Mercurea-Ciuc (Csikszereda)
160, B. J. Satul-Nou (Simonyifalva)
155, Gy. I. Olari (Ujvarsánd) 130, Sz.
M. Reghin (Szászrégen) 150, T. A. Do-
robanti (Kisiratos) 155, R. k. gimn.
Alba-Iulia (Gyulafehérvár) 150, B. A.
Corbii Cungi 317, (kérese szerint elin-
tézve), K. J. Crizbav (Krizba) 450 lej,
(Economiatól átvéve és megfelelőleg
könyvelve), M. F. Minis (Ménés) 143,
Sz. A. Ocna-Muresului (Marosujvár)
155, L. F.-né Magherani (Nyáradma-
gyaros 120, könyvek elküldve), D. J.
Diciosánmártin (Dicsőszentmártin) 150,
Özv. G. Sz. I.-né Oradea (Nagyvárad)
150, D. A. Rodna (Máriaradna) 155, B.
B. Satu-Nou (Simonyifalva) 155, N. J.
Olari (Ujvarsánd) 155, V. M. Utvenis
(Ötvenes) 150, M. J. Nädlac (Nagylak)
155, L. M. Aradgai 155 Lei.

lekkét
az ősz
ban nem
korukban

TANULD MEG!

Miért kell meghegyezni
a karót?

A gyümölcsfa cse-
meték és kerti vetemé-
nyek támasztására
szolgáló karókat fel-
tétlenül meg kell he-
gyezni. Megállapítot-
ták ugyanis, hogy a
meghegyezett karó erő-
sebben áll, mint az
olyan karó, amelyet
hegy nélkül verünk be
a földbe. A ki nem
hegyezett karót a szél
ide-oda csavargatja.
Végül a karó annyira
meglazul, hogy kidől
és így ahelyett, hogy
a növénynek támasz-
tékot nyújtana, kárt
okoz, mert magával
rántja a támasztásra
szoruló növényt.

Hogyan lesz jó ízű a leves?

Sokszor halljuk a panaszt, hogy a levesben elegendő
zöldség főtt és a leves mégsem jó zöldségízű. Ennek oka leg-
többször az, hogy a levesbe igen hosszú ideig főzik a zöld-
séget. A hosszú idő alatt ugyanis a zöldség kellemes íze és
illata a gőzökkel eltávozik a levesből. Ezért tehát sohasem
szabad a levest a zöldséggel túl hosszú ideig főzni.

Takarékoskodjunk a háztartásban!

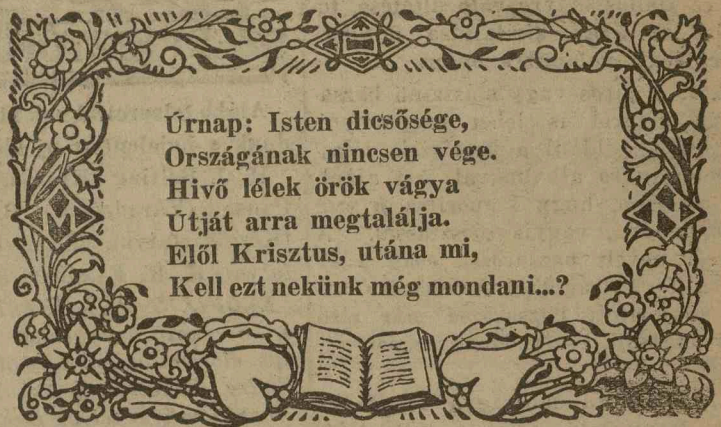
Takarékoskodnunk kell a háztartásban is minden vo-
nalon. Ételneműt, kenyeret kidobni tiszta véték. Ha jószág
nincs a háznál csak annyit kell főzni, amennyit a család
éppen elfogyaszt. Az ecetes, olajos saláták ecetjét sem szüke-
sleges mindjárt kiönteni, ha a vendégek, vagy a család elfo-
gyasztották a tálból a salátát. A visszamaradt olajos ecetet,
esetleg kevés olaj hozzáadásával, pár nap múlva újra lehet
használni.

Hogyan tartjuk el a levesbevaló tésztát?

Jó szokás, hogy a levesbevaló tésztát előre elkészítik.
Sajnos azonban kevesen értnek ahhoz, hogy miképpen
kell a tésztákat eltartani, hogy minőségük ne romoljon

A címzés helye:

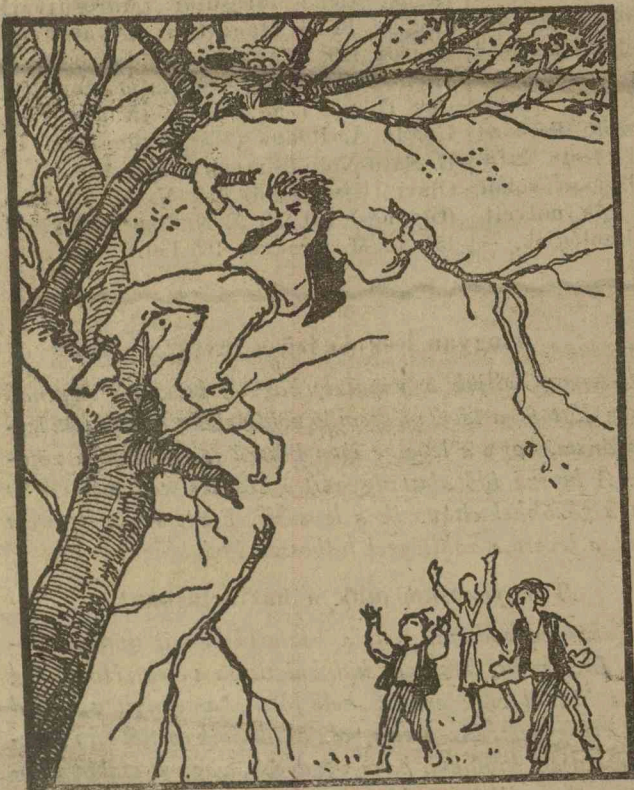
6 Str. Elisabeta 6
CLUJ
tand
DR. BALOZH ERNO urnak
189.

Úrnap: Isten dicsősége,
Országának ninesen vége.
Hívő lélek örök vágya
Útját arra megtalálja.
Elöl Krisztus, utána mi,
Kell ezt nekünk még mondani...?

meg. Zárt dobozban, vagy üvegben az eltett tészta megpenészedik, vagy megdohosodik. Legjobban lehet eltartani a lebesbe való tésztát vékony lenvászonból készült zacskóban. A zacskót szellős helyre kell felakasztani. Nedves le-
4 peg nem szabad, hogy érje a tésztát, mert megpenészedik.

Vigyázz magadra!

A madárfészkek után való mászás sok gyermeket tett már nyomorékká. Különösen veszedelmesek a varjúfészkek, mert a varjú nagy magasságba rakja fészkeit. Nem szabad tehát fészkek után fára mászni, mert könnyen halálos veszedelem származhatik.

Hogyan tisztítjuk a lúdtollat?

A lúdtollat éppen úgy, mint a szennyes fehéreneműt, jó meleg lugos vízben, teknőben mossuk ki. Ezt a műveletet három ízben hajtjuk végre. Minden egyes mosás után a lúdtollat rostán szűrjük át, mert így nem vesz semmi sem kárba. Miután a lúggal való mosást elvégeztük, kiöblítjük. Majd tiszta vászonrongyba téve kicsavarjuk és szellős helyen ponyvára vagy lepedőre teregetve megszáritjuk.

Háziszerek szunyogcsipés ellen.

A szunyogcsipés ellen jól lehet védekezni, ha a test szabad felületeit anizsolajjal kenjük be. Anizsolajat gyógyszerárban lehet vásárolni. Régi és nagyon jó szer szunyogcsipés ellen a testfelület hagymával való bedörzsölése. Ha valakinek erdőben, vagy vízparton van dolga és a hagyma szaga nem kellemetlen számára, kenje be szabadon álló testfelületét félbevágott vöröshagymával. A szunyogok el fogják kerülni.

A hiszta gyerek.

- Miért lett olyan piszkos a kezed, fiam?
- Mert megmostam az arcomat.